

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVA GORICA
Pri hrastu 18
5000 NOVA GORICA

LETNO POROČILO 2018

Letno poročilo sestavlja:

- POSLOVNO POROČILO
- RAČUNOVODSKO POROČILO

Nova Gorica, februar 2019

Uvod	3
Oddelek za kmetijsko svetovanje	6
Oddelek za živinorejo	18
Oddelek za varstvo rastlin	21
Agroživilski laboratorij	27
Selekcijsko trsničarsko središče	30
Poskusni center za oljkarstvo	33
Projektni oddelek	37
Drevesnica Bilje	38
Računovodsko poročilo o poslovanju v letu 2018.....	43
Zaključek	61

Uvod

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica s svojimi dejavnostmi pokriva zahodni del teritorija Slovenije, ki sega od Bovca in Kobarida, Idrije na severu do Pirana na jugu ter vse od italijanske meje na zahodu in do Postojne in Ilirske Bistrice na vzhodu. To področje je izjemno pestro; tako po geomorfološki sestavi kot tudi po različnih podnebnih pogojih, kar močno vpliva na zastopanost skoraj vseh kmetijskih panog, od pridelave in prireje do predelave in turizma.

Zavod ima status regijskega javnega zavoda. Ustanovljen je za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva, za izvajanje strokovnih nalog v pridelavi kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živinoreji, nalog genske banke, za izvajanje javnih pooblastil ter je hkrati zadolžen za prenos znanstvenih dosežkov v prakso na področju vseh kmetijskih panog, ob zagotavljanju okolju prijaznega in tržno učinkovitega kmetovanja, posejlenosti prostora in uravnoteženega razvoja podeželja.

Zavod je s sklepom (Uradni list RS št. 122 z dne 28.12.2000) ustanovila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kot javni zavod za območje naslednjih občin: Ajdovščina, Ankarani, Bovec, Brda, Cerkno, Divača, Hrpelje-Kozina, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Kanal, Kobarid, Komen, Koper, Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Piran, Pivka, Postojna, Renče-Vogrsko, Sežana, Šempeter-Vrtojba, Tolmin in Vipava.

Zavod izvaja tudi strokovno in nudi tehnično pomoč svetom OE in odborom izpostav KGZS: Koper, Nova Gorica in Postojna.

Poleg osnovnega poslanstva v javni sferi se na zavodu ločeno opravljajo še proizvodne dejavnosti in posredovanje storitev ter izvajanje projektov, ki so tržne narave.

Sedež zavoda

Kromberk, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

Tel: 05/ 33 51 200

Faks: 05/ 33 51 260

Matična številka: 5051754

Davčna številka: 19169884

Šifra dejavnosti: 84.130 Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje

Reg. sodišče: Okrožno sodišče Nova Gorica, št. vložka 10005200

Direktor: Branimir Radikon, dipl.ekon, ing agr.

Organizacija in kadrovska struktura

Izvedba programov dela je v letu 2018 potekala z zaposlenimi z zelo visoko izobrazbeno strukturo v treh oddelkih in sedmih organizacijskih enotah.

Poslovanje smo spremljali skupno in ločeno po stroškovnih mestih, glede na organizacijsko enoto in na vir financiranja zaradi preglednosti poslovnih dogodkov in zagotavljanja namenske porabe javnih sredstev.

V okviru Zavoda delujejo naslednji oddelki in organizacijske enote: uprava, oddelek za kmetijsko svetovanje, oddelek za živinorejo, sadjarski center, selekcijsko trsničarsko središče, poskusni center za oljkarstvo, drevesnica, oddelek za varstvo rastlin, agroživilski laboratorij, raziskovalni oddelek ter projektni oddelek.

Zakonske in druge pravne podlage, delovnega področja

Pri svojem delu se je zavod trudil spoštovati in dosledno upoštevati sledeče:

- Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS, št.41/99, 31/2003),
- Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št 54/00 in št. 52/02),
- Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št.98/2004),
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS,št.45/01 in 52/02),
- Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št 58/02, 45/04, 86/04),
- Zakon o varstvu novih sort rastlin (Uradni list RS, št.86/98 in št.45/01),
- Zakon o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina (Uradni list RS, št.70/97 in št.16/01),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS št. 55/03),
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS,št.18/02),
- Zakon o krmi (Uradni list RS, št.13/02,97/04),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/2001),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št 30/93 in 67/02),

- Predpisi izdani na podlagi zakonov navedenih v prejšnjih alinejah, oziroma izdanih na podlagi drugih zakonov, ki urejajo področje javnih služb v kmetijstvu.
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št.79/99, št.124/00, št.79/01. št 30/02 in 56/02),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 39 /02),
- Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2004 in 2005 (Uradni list RS št. 130/03)
- Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00, št.2001/00 in št.75/2004)
- Drugi zakoni in podzakonski akti ter interni pravilniki, na katere je dala soglasje KGZS.

Izvajanje nalog in dejavnosti

Zavod v okviru javne službe izvaja sledeče naloge:

- Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje kmetov, lastnikov in zakupnikov gozdov ter prenos znanja na tehnološkem, gospodarskem in okoljevarstvenem področju
- Svetovanje za preprečevanje nezgod in varovanje zdravja pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu
- Selekcija, reprodukcija, kontrola proizvodnosti in rodovništvo v živinoreji
- Označevanje in registracija domačih živali
- Načrtovanje in izvajanje programov celostnega razvoja podeželja in obnovo vasi in na drugih področjih pomembnih za razvoj kmetijstva in živilstva
- Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske in ekonomske politike, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva, pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij in drugih oblikah združevanja kmetijskih pridelovalcev
- Svetovanje in pomoč pri izdelavi programov razvoja podeželja in sodelovanje pri agrarnih operacijah in prostorskem načrtovanju
- Napovedovanje pojava škodljivih organizmov, diagnosticiranje, spremljanje zdravstvenega stanja rastlin in dajanje nasvetov za njihovo uničenje ter druge naloge določene z zakonom
- Dajanje nasvetov za pravilno rabo fitofarmaceutskih sredstev
- Diagnostika karantenskih in gospodarskih škodljivcev ter predlaganje ukrepov kmetom za njihovo zatiranje ter izdelava ocen tveganja v primeru pojava le teh
- Spremljanje predpisanih tehnologij in metod predelave grozdja in vina
- Selekcija in introdukcija sadnih sadik, oljk in vinske trte ter tehnološki poskusi
- Vzgoja matičnega materiala in podlag
- Ocenjevanje škod v kmetijstvu
- Izobraževanje, svetovanje in praktično usposabljanje kmetijskih pridelovalcev in rejcev
- Oskrba veterinarskih postaj z repro-materialom za osemenje govejih plemenic
- Reja plemenskih bikov za potrebe odbire za osemenjevalne centre za proizvodnjo in prodajo semena ali za naravni pripust ter pridelava krme za plemenjake
- Svetovanje in pomoč pri načrtovanju, organizaciji in izvajanju dopolnilnih dejavnosti

Na osnovi javnih pooblastil izvaja sledeče dejavnosti:

- Laboratorijska dejavnost na področju pedologije in ugotavljanja skladnosti kmetijsko-živilskih proizvodov
- Organoleptične ocene mošta in vina
- Izvajanje laboratorijskih analiz zemlje, krme, grozdja in vina ter drugih proizvodov iz grozdja in vina, izdajanje certifikatov in druge naloge določene z zakonom
- Spremljanje dozorevanja grozdja za določitev roka trgatve
- Izvajanje analiz oljčnega olja
- Izvajanje obveznih zdravstvenih pregledov izhodiščnega in sadilnega materiala večletnih rastlin iz uvoza
- Opravljanje bioloških prvih preiskav vzorcev sredstev za varstvo rastlin, proizvedenih iz novih aktivnih snovi
- Vzrejanje mladih plemenskih bikov v vzrejališču in kontrola kakovosti semena bikov
- Izvajanje uradne diagnostike karantenskih in gospodarsko škodljivih organizmov, izdelave ocen tveganja in ukrepov za njihovo zatiranje ter vodenje podatkovne baze

Poleg zgoraj naštetih dejavnosti zavod opravlja še druge gospodarske in storitvene dejavnosti, ki so neposredno povezane z opravljanjem javne službe oziroma se z njo dopolnjujejo:

- Vzreja plemenskih bikov in pridelava krme za lastne potrebe ter prodaja plemenske živine
- raziskovalna dejavnost za področje kmetijstva in sorodnih dejavnosti

- Izdelava idejnih gradbenih načrtov za kmetijske objekte (hlevi, silosi, skladišča,)
- Izdelava poslovnih načrtov za investicije v kmetijstvu
- Priprava in izdajanje strokovnih navodil in publikacij

Proizvodno tržno dejavnost predstavlja pridelava in prodaja sadnih sadik ter drugih rastlin za potrebe kmetijstva.

Dolgoročni zastavljeni cilji

- ohranjanje kmetijskih gospodarstev ter svetovanje
- usmerjanje kmetij v skladu z dolgoročnim programom razvoja Slovenskega kmetijstva
- dvig profesionalne ravni in izobrazbene ravni kmetov
- uvajanje novih tehnologij na kmetijskih gospodarstvih
- uvajanje okolju prijaznejšega načina kmetovanja (integrirana in ekološka pridelava)
- pomoč kmetom pri zagotavljanju izpolnjevanja pogojev in zahtev EU standardov
- uvajanje in razvijanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- usmerjanje kmetij v smislu izvajanja učinkovitejšega trženja kmetijskih pridelkov
- usposabljanje kmetijskih gospodarstev za izvajanje ukrepov PRP in SKP
- dvig učinkovitosti gospodarjenja z gozdovi

Letni zastavljeni cilji

- izvajanje načrtovanega programa dela zavoda
- izvajanje ukrepov kmetijske politike za leto 2018
- svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva
- sodelovanje z občinami pri izvajanju programa razvoja podeželja
- sodelovanje pri izvajanju strokovnih nalog v živinoreji
- organizacija in izvajanje dislociranega vnosa subvencijskih vlog
- pomoč kmetijam pri izdelavi ocene tveganja
- sodelovanje z drugimi inštitucijami
- spodbujanje delovanja strokovnih društev

Izvajanje zastavljenih ciljev z oceno uspeha

Uresničevanje letnih ciljev poslovanja so oteževali različni dejavniki. Finaciranje programa dela po dvanajstinih je ugodno vplivalo na likvidnost zavoda, večji problem pa vsekakor predstavlja nezadostno proračunsko financiranje javnih nalog, ki jih izvaja oddelek za kmetijsko svetovanje in oddelek za živinorejo.

V skladu s cilji smo izvajali varčevalne ukrepe na področju: materialnih stroškov, omejitev pri najemanju študentskega dela ter sklepanju podjemnih pogodb ter intenzivneje izvajali pogajanja z dobavitelji. Nadaljevali smo aktivnosti pri zagotavljanju sistema vodenja kakovosti po standardu ISO/IEC 17025 v mlečnem in agroživilskem laboratoriju ter potrebne posodobitve in nadgradnje opreme za delo v laboratoriju.

Delo oddelkov za kmetijsko svetovanje, oddelka za živinorejo, oddelka za varstvo rastlin, selekcijsko trsničarskega središča, sadjarskega centra ter poskusnega centra za oljkarstvo je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom za leto 2018.

Na področju projektov smo izvajali planirane projektne aktivnosti. Delo tržnih oddelkov smo izvajali skladno s sprejeto poslovno strategijo in zastavljenimi cilji Zavoda.

Organizirali smo številna strokovna izobraževanja kmetovalcev, NPK, tečaje, seminarje, prireditve, srečanja, okrogle mize. Sodelovali smo tudi na vseh pomembnejših sejmih v Sloveniji in okrepili sodelovanje s številnimi strokovnimi institucijami v Italiji, Avstriji, Nemčiji in na Hrvaškem.

Oddelek za kmetijsko svetovanje

Vodja oddelka: Jože Vončina, univ.dipl.inž.zoot.

Oddelek za kmetijsko svetovanje Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica zaposluje 42 kmetijskih svetovalcev. Terenski kmetijski svetovalci in kmetijski svetovalci specialisti so razporejeni na sedežu zavoda in 9 izpostavah zavoda. 24 je terenskih kmetijskih svetovalcev, 5 je svetovalcev za dopolnilne dejavnosti in kmečko družino, 12 kmetijskih svetovalcev specialistov ter vodja službe. Specialistično svetovanje zajema številne panoge kmetijstva zaradi raznolikih geografskih in klimatskih dejavnikov. Panoge so vinogradništvo in vinarstvo, poljedelstvo, živinoreja, zelenjadarstvo, sadjarstvo in oljkarstvo. Na več kmetijah se ukvarjajo z različnimi panogami. Raznolikost se kaže v planinski paši, varstvu rastlin v trajnih nasadih, gnojenju, vodovarstvenih režimih, agrarni ekonomiki, davkih v kmetijstvu, dopolnilnih dejavnostih, ekološkem kmetovanju, socialnem podjetništvu, zakonodaji, prilagoditvah na podnebne spremembe, ki so vsa pomembna za uravnotežen razvoj podeželja.

Območje delovanja obsega 24 občin z okrog 263.000 prebivalci na 4.331km² površin. V RKGju je vpisanih preko 16 tisoč KMG, zemljišč v uporabi je preko 65 tisoč ha (vir: RKG) kar predstavlja 15% vseh površin. Zbirne vloge za različne vrste plačil je uveljavljalo 7.197 kmetijskih gospodarstev.

Največji delež površin je travinja (63%). Sledi 6.484ha vinogradniških površin v štirih vinorodnih okoliših dežele Primorske. Intenzivnih sadovnjakov, predvsem jablan in breskev je cca 800ha. V zadnjih letih naraščajo površine z marelicami, kakijem, češnjami in različnim sredozemskim vrstami sadja in jagodičjem. Zmanjšuje se pridelava breskev za predelavo. Povečuje se število kmetij s predelavo. Obnov trajnih nasadov in vinogradov ne dosega enostavne reprodukcijo. Njiv je cca 5.500ha, kjer se skoraj na polovici teh površin pridelujejo kornjača za zrnje in silažo ter žita. Oljčnikov v registru je preko 1.270ha, večina v Slovenski Istri, večajo se površine v Goriških Brdih na Goriškem in spodnji Vipavski dolini. Travninskih sadovnjakov je 1.150ha. Redi se cca 29.000 glav govedi. V zadnjih desetih letih se je število kmetij, ki redijo govedo zmanjšalo za tretjino, povprečno število pa se je povečalo za tretjino na skoraj 10 glav na kmetijo. Stalež govedi je stabilen, drobnice je nekoliko manj. Povečalo se je število rej krav dojilj in kmetij s predelavo mleka. Število drobnice je okrog 30.000, od tega je slaba tretjina koz. Trenutni stalež za prirejo mleka je cca 9.500 plemenskih živali. Na 12 mlečnih planinah se v zadnjem desetletju konstantno pase nekaj več kot 400 krav molznic večinoma rjave pasme. Na petih ovčjih planinah 800 glav Bovške ovce in šestih planinah skoraj 2.000 glav mesne drobnice. Pridelanega je cca 600t kravjega sira. 732 kmetij je izvajalo ukrep ekološko kmetovanje, v preusmeritvi je 31 ekoloških kmetij. V letu 2018 je operacije iz KOPOP izvajalo 1.360 kmetij (19% vseh KMG, 1,5 operacij/KMG, 3,3 zahteve/KMG). Izpit za izvajalce ukrepov varstva rastlin ima več kot 6.300 uporabnikov.

1. Naloga: SVETOVANJE V ZVEZI S TEHNOLOŠKIM, GOSPODARSKIM IN OKOLJEVARSTVENIM PODROČJEM OPRAVLJANJA KMETIJSKE DEJAVNOSTI

1.1 Izboljšanje tehnologije pridelave, prireje, predelave in skladiščenja kmetijskih proizvodov (tudi ekoloških), vključno s svetovanjem o krmnih obrokih, izračunavanju krmnih obrokov, kolobarju, gnojenju, o pravilni uporabi fitofarmaceutskih sredstev, ki izhajajo iz načel dobre prakse varstva rastlin in je skladno zlasti s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi. Obsega tudi svetovanje o prilagoditvah in novih tehnologijah v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo, upravljanjem voda ter o ustreznem namakanju, ohranjanju narave in varstvu okolja

Tabela 1: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	Indeks
23.742	25.000	105

Tabela 2: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Vzpodbijanje pridelave vrtnin (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	3	15	500
Št. osebnih svetovanj	250	789	315

Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	8	200
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100
Ekološko kmetovanje			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	6	10	166
Št. osebnih svetovanj	500	1.929	385
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100
Št. svetovalcev, specializiranih za EK (v PDM)	1		
Živinoreja (govedoreja, prašičereja, reja drobnice, perutninarstvo, tehnologija reje in prehrana živali, konjereja, ribogojstvo)			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	4	10	250
Št. osebnih svetovanj	400	1.440	360
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	3	75
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100
Št. KMG z vpeljavo računanja obrokov	1	1	100
Sadjarstvo			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	8	27	337
Št. osebnih svetovanj	800	2.008	251
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	4	6	150
Vinogradništvo in vinarstvo			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	12	19	158
Št. osebnih svetovanj	1500	3.511	234
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	8	11	137
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	200
Poljedelstvo			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	5	5	100
Št. osebnih svetovanj	150	539	359
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100
Pridelovanje krme			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	1	100
Št. osebnih svetovanj	150	311	207
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100
Oljkarstvo			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	8	18	225
Št. osebnih svetovanj	600	681	113
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	5	250
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100
Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	5	500
Št. osebnih svetovanj	20	62	310
Št. strokovnih gradiv in objav v medijih	1	0	0
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	0	0	/
Podnebne spremembe			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	5	250

Število osebnih svetovanj	50	265	530
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	2	200
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	0	0	/
Varnost in zdravje pri delu			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	0	0	/
Št. osebnih svetovanj	10	21	210
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	0	0	/
Varovanje vodnih virov			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	18	*1.800
Št. osebnih svetovanj	15	110	733
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	0	0	/
Št. preusmeritvenih načrtov za kmetije na VVO (vir: KGZ)	1	0	0
Ohranjanje biotske pestrosti v kmetijski krajini			
Št. ciljnih usposabljanj z naravovarstveno tematiko	1	0	0
Št. osebnih svetovanj z naravovarstveno tematiko	25	185	740
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	0	0	/
Varstvo rastlin-svetovanje			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	10	22	220
Št. osebnih svetovanj	250	589	235
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	0	0
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100

* Upoštevati je potrebno dejstvo, da so svetovanja o semenarstvu in ohranjanju rastlinskih genskih virov, podnebne spremembe, varnost in zdravje pri delu, varovanje vodnih virov, ohranjanje biotske pestrosti v kmetijski krajini in delno tudi varstvo rastlin sestavni del vseh usposabljanj, svetovanj, prispevkov znotraj glavnih kmetijskih panogah, kar iz poročanje ni popolnoma razvidno.

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Izvedena so bila številna izobraževanja, od tega skoraj polovica prikazov na terenu. Poleg tega tudi delavnice in tečaji. Izobraževanj se je udeležilo cca 3 tisoč slušateljev. Pripravili smo več kot 40 prispevkov v e-medijih in pisnih medijih. Na radiu KP pripravljamo tedensko svetovalno kmetijsko oddajo, ki vsebuje tudi obvestila (izobraževanja, pomembni roki, povabila...) za naslednji teden.. Prispevke in obvestila objavljamo na spletni strani Zavoda. Kmetovalcem in zainteresirani javnosti je bilo posredovan cca 15.000 različnih nasvetov. Svetovanja o varovanju vodnih virov, podnebnih spremembah, ekološkem kmetovanju in navzkrižni skladnosti so sestavni del vseh svetovanj v posameznih panogah. Varnost in zdravje pri delu je predvsem vključevalo ustrezno ravnanje s FFS in pomoč pri zbiranju prijav za opravljanje izpita za varno ravnanje s kmetijsko mehanizacijo. Na območju Zavoda ima preko je preko 6.300 kmetovalcev potrdilo o ustreznem znanju za uporabo teh sredstev. Na področju pridelave vrtnin smo izvajali izobraževanja, informirali in tehnološko svetovali o novostih pri okolju prijaznih tehnologijah pridelave vrtnin s poudarkom na ekološki in integrirani pridelavi zelenjave. Aktivnosti se izvajajo z namenom povečevanja in izboljšave usposobljenosti pridelovalcev zelenjave za povečanje samooskrbe in ekonomičnosti pridelave.

Na področju ekološkega kmetovanja smo svetovali o tehnologijah ekološke prireje in pridelave, obdobju preusmeritve kmetij. Osnovne informacije o ekološkem kmetovanju posredujejo vsi svetovalci, specialisti posameznih panog pa o bolj konkretnih zadevah in rešitvah.

Svetovali smo o optimiranju prehrane prežvekovalcev in kmetovalcem svetovali izboljšanje kakovosti lastne doma pridelane voluminozne krme, analizo ter posledično izračune krmnih obrokov. Usklajen obrok izboljša prirejo, zdravstveno stanje in posledično ekonomičnost, kar je bilo predstavljeno na usposabljanju.

Na področju varovanja živali pred velikimi zvermi, smo aktivno sodelovali pri reševanju te problematike. Pripravili smo prispevke v medijih in sodelovali pri pripravi in izvedbi sestankov na to temo.

V sodelovanju z oddelkov za varstvo rastlin smo pripravili 36 usposabljanj za kmetovalce, sodelujemo pri zbiranju podatkov za sistem opazovalno-napovedovalne službe na podlagi spremljanja vab. Informacije s terena se izmenjujejo in v raznih medijih pravočasno pripravljajo obvestila in priporočila za varstvo rastlin

pred boleznimi in škodljivci. Kmetijski svetovalci so izvajali spremljanje fenoloških faz nekaterih pomembnejših kmetijskih rastlin na posameznih območjih, spremljanje nekaterih pomembnejših škodljivih organizmov, vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu, sodelovanje pri izobraževanju in drugih oblikah usposabljanja pridelovalcev v integrirani in ekološki pridelavi ter spremljanje invazivnih vrst rastlin.

1.2 Aktivnosti na področju urejanja kmetijskih zemljišč

Tabela 3: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure – poročilo	indeks
2.232	266,5	12

Tabela 4: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Aktivnosti na področju zemljiških operacij			
Št. usposabljanj na področju zemljiških operacij	1	3	300
Št. svetovanj na področju zemljiških operacij	20	11	55
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	2	0	0
Aktivnosti na področju varstva kmetijskih zemljišč			
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	0
Število svetovanj	20	120	600
Število sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegij	1	0	0

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

V okviru te naloge je bilo največ svetovanj na področju namakanja. Nizka poraba časa je predvsem zaradi nezainteresiranosti kmetovalcev ter zahtevnih, dolgotrajnih postopkov izvedbe, neugodne strukture in lastništva površin. Sodelovali smo na sestankih glede sanacije zadrževalnika Vogršček in sestankih melioracijskih oz. namakalnih skupnosti za vzdrževanja hidromelioracijskih jarkov, ureditve novih NS v Vipavski dolini in Slovenski Istri. Najpomembnejši cilj je zagotoviti vodne vire - akumulacije in čim večja izraba obstoječih in vzpostavitev novih NS za sadjarstvo in zelenjadarstvo. Svetovali in izobraževali smo o dokumentaciji za izvedbo malih namakalnih sistemov oziroma obnove le-teh, uvajanju okoljsko sprejemljivih tehnik namakanja (zmanjšanje porabe vode in izpiranje hranil...). Pridelovalcem smo svetovali pri pripravi vlog za pridobitev vodnih dovoljenj za namakanje in oroševanje ter vodnih soglasij in odločb o uvedbi zasebnega namakalnega sistema.

Svetovali smo o možnostih pridobivanja sredstev iz programa PRP 2014-2020 za izgradnjo oziroma obnovo namakalnih sistemov, preko osebnega svetovanja in usposabljanj.

Sodelujemo pri delu regionalnih skupin za namakanje (Severna oz. Južna Primorska). Sodelovali smo tudi pri izvajanju in posodabljanju akcijskega načrta za svetovanje pri namakanju v sodelovanju z MKGP. Znatno del izvedenih ur povezanih z namakanjem se je poročalo v druge pod naloge po posameznih panogah zato niso zavedene v tej pod nalogi.

1.3 Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin

Tabela 5: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
2.051	418,5	20

Tabela 6: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. opravljenih pregledov	1000	1.332	133
Št. poročil pojava bolezni, škodljivcev...	500	647	129
Št. vab/opazovalnih mest	25	27	108
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	10	16	160
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

V sodelovanju z oddelkom za varstvo rastlin so bile izvedene vse aktivnosti iz NAP. Od marca do novembra smo z vizualnimi pregledi in s pomočjo različnih feromonskih vab, rumenih lepljivih plošč, prehranskih vab, ovratnikov, drugih vab, ... spremljali razvojne faze in različne škodljive organizme v poljedelstvu, vrtnarstvu, vinogradništvu in sadjarstvu. Na posamezni lokaciji se je spremljalo tudi več škodljivcev in fenofaz različnih sadnih vrst. Spremljalo se je pojav oljčne muhe, ameriškega škržatka, grozdnega sukača, breskovega zavijača in molja, jabolčnega in češpljevega zavijača, škodljivcev v koruzi, žitih in krompirju. Poročila so v skladu z izvedenim številom opazovanj in s tem je bil zagotovljeno ustrezno spremljanje stanja na terenu. Organizirali smo tečaje za ravnanje s FFS in izobraževanj na temo varstva rastlin. Izobraževanja o zdravstvenem varstvu rastlin vključujejo tudi nasvete o zahtevah za kmetovanje na območju VVO in NS. Odstopanje v porabi časa je tudi v tej nalogi posledica, da je svetovanje vključeno v glavno panogo (npr: poročanje v sadjarstvo).

1.4 Obvladovanje tveganj in uvedba ustreznih preprečevalnih ukrepov za obvladovanje naravnih in drugih nesreč ter živalskih in rastlinskih bolezni

Tabela 7: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
659	40	6

Tabela 8: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Naravne nesreče in zmanjševanje tveganj			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	1	1
Št. osebnih svetovanj	20	16	80
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	2	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	0	0

*Aktivnosti v zvezi z zmanjševanjem tveganj zaradi podnebnih sprememb so vključene že v okviru tabele 1, pri vsaki kmetijski panogi in se jih zaradi tega ne navaja v tej tabeli. Poleg tega smo vse v zvezi z obvladovanjem rastlinskih škodljivcev in bolezni načrtovali in bo izvedeno v okviru ostalih primerljivih pod nalog.

Svetovanja za zmanjševanje tveganj smo izvajali tudi v okviru posameznih strokovnih področij v 1. podnalogi in v letu 2018 ni bilo večjih naravnih nesreč, zato je na tej nalogi manj ur.

2. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI IZDELAVI RAZVOJNIH NAČRTOV ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA

2.1 Pomoč pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve, sanacije

Tabela 9: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
2.220	1.502,5	68

Tabela 10: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	3	150
Št. osebnih svetovanj	100	557	557
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	0	0

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

V okviru te naloge smo izvedli tri tridnevne tečaje interaktivnega strateškega menedžmenta, ki se ga je udeležilo 20 slušateljev. Za doseganje zgoraj predstavljenih ciljev smo izvajali svetovanje pri načrtovanju investicij v okviru celovitega razvoja kmetij, kmetom predstavili druge možne vire za financiranje investicij izven PRP ukrepov (kredite SRRS, občinske razpise, krediti bank...). V raznih medijih smo informirali o

razvojnih načrtih, prestrukturiranju, podjetništvu... Del časa je zaveden v drugih pod nalogah zaradi tega ker so investitorji v glavnem povpraševali po informacijah povezanih s sredstvi iz PRP.

2.2 Spodbujanje dopolnilnih dejavnosti

Tabela 11: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
5.288	1.162	22

Tabela 12: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	7	450
Št. osebnih svetovanj	250	450	180
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	3	4	125

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Izvedenih je bilo več izobraževanj in svetovanj zaradi novosti pri registraciji dopolnilnih dejavnosti in zaradi povečanega interesa za izboljšanje dohodkovnega položaja na kmetijah s povečanjem dodane vrednosti s predelavo in direktno prodajo. Svetovanje o dopolnilnih dejavnosti se delo izvaja tudi v okviru svetovanj osnovnih dejavnosti. Sodelovali smo pri organizaciji lokalnih promocijskih dogodkov in vzpostavitvi tržnic. Sodelovali smo pri izvedbi državne prireditve Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju s sodelovanjem v komisijah za ocenjevanje izdelkov in pri zbiranju vzorcev za ocenjevanja in razstavo.

2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN

Število predvidenih ur za izvedbo in realizacijo naloge:

Vpišite število ur, ki je po delilniku ur predvideno za to nalogo in ure, ki ste realizirali na vašem KGZ.

Tabela 13: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
3.372	774	23

Tabela 14: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	8	800
Št. osebnih svetovanj	200	384	192
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	3	150
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Svetovanje za vodenje FADN je izvedenih več zaradi novih obveznikov, ki so zaradi pridobitve sredstev iz SKP dolžni voditi FADN. Svetovali smo 98 vzorčnim kmetijam in 103 kmetijam, ki so kot obvezniki dolžni voditi FADN. Svetovanja iz ekonomskih vsebin so vključevala informiranje glede KD ja, obdavčitve nepremičnin, izdelave e-obračuna pavšalnega nadomestila, davčnih blagajnah, e-računih ter svetovanje o najustreznejših oblikah registracije dejavnosti z vidika finančnih in administrativnih obveznosti. Indeks realizacije opravljenih ur pri ekonomskih vsebinah in FADN je manjše zaradi svetovanja povezanega z obveznim vodenjem knjigovodstva (FADN, davčno knjigovodstvo) vlagateljem in prejemnikom odobrenih odločb za investicijska sredstva in sredstva za zagon dejavnosti mladih kmetov (iz PRP 2014-2020) in posledično poročanih v okviru 5. pod naloge PRP 2014-2020.

2.4 Uveljavljanje načela kratkih nabavnih verig ter trženje in dobavljanje lokalno pridelane hrane v javnim zavodom in drugim javnim naročnikom, aktivnosti na področju varne hrane, shem kakovosti, pri promociji in trženju znamk, trženju kmetijskih proizvodov v odvisnosti od potreb in možnosti trga, vključno z organizacijo ocenjevanja proizvodov

Tabela 15: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
2.991	382,5	13

Tabela 16: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	2	2	100
Št. osebnih svetovanj	40	51	108
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	2	1	50

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Informirali smo o vključevanju kmetij v sheme kakovosti in svetovali o zahtevah za vključitev. Sodelovali smo pri izvedbi izobraževanj v okviru sheme šolskega sadja in zelenjave ter sheme šolskega mleka na šolah, dogodkih v organizaciji MKGP na temo kratkih verig, lokalne oskrbe in pri medresorskem projektu tradicionalni slovenski zajtrk. Izvedli oz. sodelovali smo pri številnih lokalnih ocenjevanjih živil (vina, žganja, likerji, sir, suhomesnati izdelki...). Nekatera ocenjevanja so prerasla v regionalna (npr: ocenjevanje žganj v Ilirski Bistrici v okviru prireditve Kmetijska tržnica, ocenjevanje salam v Vrabčah, ocenjevanje sirov v Tolminu...).

Zagotavljamo informacijsko točko za promocijo kmetijskih pridelkov in živil, ki je obvešča zavezanca za plačilo prispevka za promocijo kmetijskih pridelkov in živil ter zainteresirane za novo nacionalno shemo Izbrana kakovost. Delež ur na tej pod nalogi je manjši od predvidenega ker so na območju Zavoda najbolj zastopane panoge sadjarstvo in vinogradništvo in manj je pridelovalcev mleka, reja govedu in drobnice za meso pa je dokaj razpršena in manj organizirana.

2.5 Izvajanje Programa razvoja podeželja 2014 - 2020

Tabela 17: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
5.047	4.153	82

Tabela 18: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Za uvajanje KOPOP ukrepov iz področja varstva narave in okolja, v katere je vstop še možen			
Št. izvedenih svetovanj	20	103	515
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Za pomoč pri pripravi vlog, zahtevkov in poročil o doseganju ciljev iz naslova izvajanja ukrepa 112 iz PRP 2007 – 2013 ter pod-ukrepa 6.1 iz PRP 2014 – 2020			
Št. izvedenih svetovanj	30	60	2004
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100
Št. svetovanj ob pripravi zahtevka	15	20	125
Za pomoč pri pripravi vlog, zahtevkov in poročil o doseganju ciljev iz naslova izvajanja investicijskih pod ukrepov PRP 2014 – 2020			
Št. izvedenih svetovanj	100	401	401
Št. izvedenih predstavitev	2	6	400
Št. svetovanj ob pripravi zahtevka	10	88	880
Za dodatne aktivnosti v zvezi z izvajanjem ukrepa Sodelovanje ter svetovanje pri vzpostavitvi partnerstev			
Št. izvedenih svetovanj za potencialne udeležence ukrepov Sodelovanja	10	3	30
Št. izvedenih informiranj skupaj z MKGP	2	2	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj:

Svetovanju izvajanje PRP 2014-2020 je bilo namenjeno nekoliko manj časa. V ta namen so bile izvedene predstavitve razpisov. Seznanjali smo o neposrednih plačilih (zelena komponenta, mali kmet, mladi kmet...), OMD plačilih. Sodelovali smo pri pripravi predlogov k osnutkom uredb in pravilnikov. Izobraževali smo se o

ukrepih NP, OMD, NS, vodenju evidenc. Na MKGP smo se udeležili sestanka za izboljšanje ukrepov OOTT in nekaterih KOPOP ukrepov (VTR). Sodelovali smo z lokalnimi skupnostmi pri pripravo pravilnikov za dodelitev sredstev za kmetijske namene. Sodelovali smo z mrežo za razvoj podeželja. Več časa smo namenili tudi izpolnjevanju zahtevnih evidenc za KOPOP in EK.

Zagotovili smo strokovno sodelovanje JSKS z MKGP pri informiranju kmetov o investicijskih ukrepih PRP 2014-2020, izvedli predstavitev razpisov, zagotovili osebno svetovanje potencialnim interesentom, na podlagi pregleda sprejetih obveznosti svetovali kmetijam oz. prejemnikom sredstev iz PRP ter izvedli dve delavnici na temo priprave zahtevkov za odobrena sredstva. Velik indeks pri številu svetovanj je zaradi beleženja v spletni aplikaciji, ki jih je ob vsakem svetovanju veliko.

Pri svetovanju mladim kmetom smo zagotavljali strokovno podporo glede na njihove potrebe (ekonomika, tehnološko svetovanje, obveznosti). Potencialni kandidati so ob novih javnih razpis za pod ukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete obveščeni o obveznostih in rokih za izpolnjevanje obveznosti. Mlade prevzemnike iz preteklih let smo preko raznih virov (npr: e-novic v okviru KGZS) obveščali o obveznostih in drugih aktualnih razpisih in temah, ki smo jih pripravili. Svetovali in pomagali smo tudi kmetijam, ki so si kot cilj določili izvedbo poskusa in so s poskusom v letu 2018 zaključili. Poleg tega smo sodelovali pri dogovoru o novih poskusih. Sodelujemo z BF, KIS, VF ter z drugimi kmetijskimi zavodi, s Kmečko zvezo v Italiji, AZRRI na Hrvaškem... Sodelovali smo tudi z razvojnimi agencijami, s katerimi smo sodelovali predvsem na področju razvoja podeželja (ROD Ajdovščina, RRA Nova Gorica, ICRA Idrija, PRC Tolmin, TNP, TIC...). Nadaljevalo se je sodelovanje s kmetijskimi zadrugami (KZ Agraria, KZ Tolmin, KGZ Idrija...).

3. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI UVELJAVLJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

3.1 Informiranje vlagateljev pri izvajanju ukrepov kmetijske politike

Tabela 19: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
3.376	5.338	158

Tabela 20: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	2	9	450
Št. osebnih svetovanj	2.000	3.980	199
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2	100
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegiji	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Večji delež porabljenega časa je posledica zahtevnosti uveljavljanja sredstev za izvajanje ukrepov SKP. Kmetovalci predvsem iščejo osebne nasvete in razlage oz. pomoč pri morebitnih ugovorih in pritožbah ter razumevanju obveznosti. Beleženje evidenc izvajanja ukrepov EK, DŽ in KOPOP so stalnica vprašanj kmetovalcev.

3.2 Neposredna plačila – zelena komponenta

Tabela 21: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
148	165,5	112

Tabela 22: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	0
Št. osebnih svetovanj	20	100	500
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	2	200
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegij	1	1	0

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

V okviru te naloge smo individualno svetovali kmetovalcem o zahtevah zelene komponente, diverzifikaciji kmetijskih rastlin, katere so površine z ekološkim pomenom in OOTT. Kmetijam smo svetovali, katere kmetijske prakse morajo na svojih kmetijah izvajati in v kakšnem obsegu. Sodelovali smo pri iskanju rešitev problematike prepovedi preoravanja travinja na OOTT na območju Ilirske Bistrice, Pivke in Vipavske doline, kar je za razvoj kmetijstva na nekaterih območjih nujno potrebna.

3.3 Navzkrižna skladnost

Tabela 23: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
3.764	1.341,5	36

Tabela 24: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Število usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	*V okviru ostalih izobraževanj (22)	/
Št. osebnih svetovanj	200	177	89
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	0	0
Št. pregledanih kmetij na NS	170	144	85
Št. sestankov strokovnih skupin, strokovni kolegij	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Izvedenih je bilo nekaj manj pregledov kmetij o izpolnjevanju zahtev iz navzkrižne skladnosti. Samoiniciativno se kmetje za to ne odločajo. Preglede izvajamo na iniciativo kmetijskih svetovalcev. Kmetovalci kontrole ne želijo in so navkljub informiranju, da pregled kmetije in zapiskov, ki ga opravi kmetijski svetovalec, ni povezan s kontrolami ARSKTRP in drugih kontrolnih služb, nezaupljivi. Število osebnih svetovanj je manjše iz razloga, da so svetovanja o NS tudi sestavni del osebnih svetovanj v posameznih panogah. To pomeni, da se je svetovanje (tudi gradiva in izobraževanja) vključevalo pri vinogradništvu, sadjarstvu, poljedelstvu in varstvu rastlin (npr: gnojenje pri poljedelskih izobraževanjih, škropljenje trajnih nasadov). Na območju Zavoda je npr. več kot 6.300 kmetovalcev s potrdilom o ustreznem znanju uporabe FFS.

4. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1 Vzpostavljanje lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev, drugih oblik proizvodnega združevanja in novih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev

Tabela 25: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
1.107	267,5	24

Tabela 26: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj, delavnic, ogledov dobrih praks, seminarjev, tečajev, srečanj krožkov, dogodkov	1	1	100
Št. osebnih svetovanj	30	15	50
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Sodelovali smo na dogodkih, sestankih, delavnicah, sodelujemo v organih lokalnih akcijskih skupin, sodelovali smo tudi pri načrtovanju razvoja lokalnih območij (načrtovanje lokalnih projektov skupaj z ostalimi deležniki lokalnega razvoja).

4.2 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj

Tabela 27: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
2.106	1.085	52

Tabela 28: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Št. usposabljanj, delavnic, ogledov dobrih praks, srečanj, dogodkov	1	1	100
Št. osebnih svetovanj	30	40	125
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1 (planine)	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Sodelovali smo v komisiji pri pripravi vprašanj za izvedbo kviza Mladi in kmetijstvo. Na območju Zavoda je bolj ali manj aktivnih okrog 40 panožnih društev in društev kmečkih žena. V sodelovanju z društvi smo organizirali več ocenjevanj izdelkov in strokovnih ekskurzij z ogledi dobrih praks. S številnimi sodelujemo, nudimo pomoč pri delovanju organov društva, organizaciji izobraževanj, strokovnih ekskurzij, razstav, ocenjevanj in prijavah na občinske kmetijske razpise. V nekaterih društvih sodelujemo tudi pri certifikaciji izdelkov v različnih shemah kakovosti.

5. Naloga: SVETOVANJE NA PODROČJU KMETIJSKIH IN S KMETIJSTVOM POVEZANIH PREDPISOV

Tabela 29: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
2.731	1.378,5	50

Tabela 30: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi javnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, ki se nanašajo na kmetijstvo in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju varstva narave in okolja ter upravljanje voda			
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	0	0
Št. osebnih svetovanj	20	7	35
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	1 (zveri)	100
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	1	1	100
Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja več-namenskosti kmetijstva – tudi z vidika varovanja okolja			
Št. informiranj	1	1	100
Št. osebnih svetovanj	20	19	95
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	2 (Jani, Jože)	100
Izvajanje programov državnega pomena (statistika...)			
Št. aktivnosti	1	1	100

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Na osnovi dobrega poznavanja stanja na kmetijah smo pripravljali pripombe na osnutke predpisov in jih posredovali na sektor za kmetijsko svetovanje na KGZS, oni pa naprej na pristojna ministrstva. Po potrebi smo sodelovali tudi na usklajevalnih sestankih. Sodelovali smo v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu. O stanju na terenu smo zagotavljali informacije potrebne strokovnjakom, ki sprejemajo odločitve. Delež dodeljenih ur za to nalogo je prevelik a je glede na pretekla leta realizacija v tem letu sorazmerna.

6. Naloga: VODENJE, KOORDINACIJA, USPOSABLJANJE

Tabela 31: Realizacija programa v urah

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
8.475	11.986	141

Tabela 32: Kazalniki programa in poročila ter indeks izvedbe naloge

	Št. na KGZ (Program)	Št. na KGZ (Poročilo)	Indeks
Vodenje in koordinacija (vključno s pripravo programa dela in poročanja)			
Št. sestankov	12	7	58
Usposabljanje kmetijskih svetovalcev			
Št. usposabljanj	18	32	177
Priprava navodil, obrazcev, obvestil, orodij			
Št. navodil, obvestil ...	4	4	100
Kolegij vodij oddelkov, kolegiji svetovalcev			
Št. sestankov	10	16	140
Organizacija strokovno pospeševalnih prireditev (posvet JSKS, sejem Agra...)			
Št. prireditev	1	2	200
Svetovanje v zvezi z pridobitvijo NPK			
Št. svetovanje	30	24	80
Sodelovanje z javnimi službami strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju poljedelstva, sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva in oljkarstva			
Št. sodelovanj	5	5	100
Sodelovanje s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi inštitucijami doma in v tujini			
Št. sodelovanj	4	6	150
Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja kmetijstva			
Št. sodelovanj	24	12	50

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Za usklajeno delo vseh zaposlenih na izvajanju programa dela smo se udeleževali kolegijev vodij oddelkov na sektorju za kmetijsko svetovanje na KGZS, pripravljali mesečna poročila (vsak svetovalec zase), mesečna poročila za vsako izpostavo ter za vsako specialistično področje in mesečna poročila za oddelek, pripravili polletno poročilo, letno poročilo, pripravljali druge vrste zahtevanih poročil, program dela za oddelek, koordinirali izobraževanje vseh zaposlenih v oddelku za svetovanje, se udeleževali vseh načrtovanih usposabljanj organiziranih s strani MKGP, KGZS, izvajalcev drugih javnih služb, ali raziskovalno izobraževalnih institucij v Sloveniji in tujini, organizirali interna izobraževanja za zaposlene, kolegije svetovalcev oddelka, kolegije svetovalcev specialistov, sodelovali pri razvoju kadrov, izvajali nadzor zaposlenih.... Indeks pri številu usposabljanj je večji, ker smo v programu dela planirali le število usposabljanj, načrtovanih s strani SKS na KGZS.

7. Naloga: NALOGE opredeljene s CENIKOM MINISTRA

1.5 Gnojenje, z upoštevanjem okoljskih zahtev vključno z izdelavo gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov ter izdelavo načrtov kolobarja

Tabela 33: Kazalniki

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
4.002	159	4

Opis realizacije naloge in obrazložitev odstopanj

Izvajali smo talne in rastlinske teste za N z namenom ciljnega gnojenja za zmanjšanje vlivov na okolje in boljše ekonomike pridelave. Gnojilni načrti so bili izdelani na podlagi osnovnih kemijskih analiz tal na pH, dostopni P in K ter vsebnost organske snovi (humus). Izdelali smo 178 gnojilnih načrtov/kolobarjev/hitrih testov. Število izvedenih ur je nizko zaradi tega, ker je število gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih/rastlinskih testov ter izdelava načrtov kolobarja odvisno od tega ali kmetje to storitev naročijo oz. jo morajo naročiti zaradi uveljavljanja ukrepov SKP ali ne. Navkljub svetovanju o smiselnosti se tega poslužujejo v zelo malo.

3.4 Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge

Tabela 34: Kazalniki

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
6.500	5.477	85

Vnesli smo 7.197 zbirnih vlog.

5.5 Priprava analiz in mnenj za uporabnike na podlagi predpisov

Tabela 35: Kazalniki

Ure - program	Ure - poročilo	indeks
300	110,5	37

Pripravili smo 140 raznih mnenj in obrazcev za posege na kmetijska zemljišča v korist kmetije, mnenj za občinske razpise, mnenj za prireditve v prostoru, izračunov dohodka na kmetiji...

Oddelek za živinorejo

Vodja oddelka: Pavla Plesničar, univ.dipl.inž.zoot.

Oddelek za živinorejo je v letu 2018 dosegel pozitivni denarni tok, na oddelku je bilo, vključno z vodjo oddelka, 22 zaposlenih, od tega 11 na terenu (kontrolorji).

Stalež vse govedi na Primorskem je v preteklem letu rahlo padel, medtem, ko je število krav ostalo enako. Konec leta so rejci redili 11308 krav. Zaskrbljujoč je padec števila čistopasemskih krav, teh je samo še 53%. Nekoč glavna, rjava pasma predstavlja le še 22% staleža krav. Število rejcev še vedno pada (število kmetij se je iz 1.762 v letu 2017 zmanjšalo na 1.719 v letu 2018), Rejo je opustilo tudi deset rejcev, ki so se ukvarjali s prirejo mleka. Pri staležu drobnice je še zaznati rahel upad.

V letu 2018 smo prejeli 9,5% več sredstev na PP 540610 – strokovne naloge v živinoreji. Povečanje gre na račun mase plač iz naslova dogovora med vlado in sindikati za odpravo anomalij na delovnih mestih, ki so uvrščena do vključno 26. plačnega razreda in na delovnih mestih pooblaščenih uradnih oseb.

Poreklo je bilo preverjeno pri 4.000 teletih (lani 4.147), pri 3.970 jagnjetih (lani 3.718), opravljeno je bilo 36.830 mlečnih kontrol (lani 37.375) in 567 tehtanj pri govedu (lani 642) ter 12.433 mlečnih kontrol (lani 11.533) in par tisoč tehtanj pri drobnici. Tehtanja pri drobnici niso plačana, pri govedu pa plan in posledično tudi število opravljenih tehtanj veliko preveč niha iz leta v leto. Pri govedu je bilo ocenjenih 616 prvesnic (lani 535), od tega 170 živali mesnih pasem. Poskrbeli smo, da lastnik plemenjaka dobi Zootehniški dokument o rabi plemenjaka, ki je bil zrejen v vzrejališču.

Trud vseh zaposlenih v vzrejališču se pozna na kvaliteti bikov. Vhlevili smo 108 bikcev (lani 85) in prodali 81 bikov (lani 94), od tega 35% v osemenjevalni center Preska in 41% v naravni pripust po celotni Sloveniji. Bika rjave in črno bele pasme smo prodali v hrvaško Istro. Pasemska sestava se spreminja v skladu s trendi v Sloveniji. V letu 2017 nismo uvozili bikcev za vzrejališče, dvema rejcem pa smo pomagali pri uvozu plemenjakov iz Francije.

Laboratorij za mleko je opravil 61.567 analiz mleka za potrebe spremljanja prireje mleka in plačevanje mleka. Slovenska akreditacija je ponovno potrdila Preizkusni laboratorij, akreditiran pri njej, reg.št.LP-027 brez zadržkov. V letu 2018 smo pri delu v laboratoriju uporabljali aparature MILKOSCAN in FOSSOMATIC FTIR 6200 ter BACTOSCAN FC 50. S temi aparaturnami rejcem in drugim odjemalcem omogočamo dostop do hitrejših in cenejših analiz mleka. Vsi parametri za kontrolo kakovosti mleka so rejcem in drugim odjemalcem posredovani na enem poročilu v roku 48 ur po odvzemu vzorcev. Rejcem nudimo storitev zgodnjega ugotavljanja brejosti, ki jo izvaja podizvajalec KGZS – Murska Sobota.

Vsi kontrolorji uporabljajo dlančnike za vsakodnevni vnos registracije goveda ter davčno blagajno.

V letu 2018 Je Oddelek sodeloval pri izvajanju odobrenega projekta Sodelovanja med LAS-i (Novi izzivi slovenske drobnice). V vlogi projektnega partnerja smo sodelovali pri prijavi projekta WOOL (Program ADRION). Odobren je bil LAS-ov projekt AVTOPAS (Avtotone pasme v Julijskih Alpah). Izvedli smo strokovno predavanje za LAS projekt REVITUM. Sodelovali smo na zaključnem posvetu Action plan for genetic resources v Nantesu (FR), kjer je bil projekt LANATURA vključen v zbirko izvedenih EU projektov kot primer dobre prakse.

Sodelovali smo na različnih razstavah in sejmih (AGRA, Komenda, Koper, Ilirska Bistrica, Poljubinj...) ter na licitaciji plemenskih ovnov v Nemčiji.

Organizirali smo nekaj predavanj za rejce, objavili članek v Kmečkem glasu, pripravljali vsebine za Dobrobit drobnice in primerno predstavljali naše delo. Nadaljevali smo intenzivno sodelovanje s Furlanijo - Julijsko krajino ter rejskimi organizacijami iz Anglije, Nemčije in Avstrije. Izvedli smo nekaj usposabljanj s področja predelave mleka.

V preteklem letu smo namenu predali svetovalnico "Od mleka do sira". Z novo pridobitvijo nudimo sirarjem in mlekarjem celostno podporo na poti »Od mleka do sira«; od analize mleka, kot temelj kakovosti, do ponudbe vsega, kar sirarji potrebujejo pri predelavi mleka. Ena iz med večjih investicij je tudi postavitve novega boksa za 12 plemenskih bikov.

1.1 JAVNI DEL

V nadaljevanju sledi tabelarni prikaz primerjave fizičnih in finančnih podatkov o opravljenih nalogah za leto 2018 glede na načrtovan program.

Tabela 1: Letno poročilo 2018 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v govedoreji p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih sredstev		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	priliv/plan
Kontrola mlečnosti	36.195	241.058,70	36.830,00	246.747,32	36.195,00	241.058,70	101,75	102,36	100,00
Kontrola mlečnosti v nadkontroli	362	4.821,84	386,00	5.141,52	362,00	4.821,84	106,63	106,63	100,00
Preverjanje porekla in biološki test	3.899	5.380,62	4.000,00	5.520,00	3.899,00	5.380,62	102,59	102,59	100,00
Preizkušnja potomcev	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Lastna preizkušnja na testni postaji	12	132.326,28	12,00	132.326,28	12,00	132.326,28	100,00	100,00	100,00
Ocenjevanje lastnosti zunanosti	603	11.927,34	616,00	12.184,48	603,00	11.927,34	102,16	102,16	100,00
Kontrola prireje mesa	567	9.933,84	567,00	9.933,84	567,00	9.933,84	100,00	100,00	100,00
Strokovno vodenje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Investicije	1,00	1.280,00	1,00	1.280,00	1,00	1.280,00	100,00		
SKUPAJ		406.728,62		413.133,44		406.728,62	101,88	102,29	100,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Vse naloge so bile opravljene v načrtanem planu. V povprečju smo obseg načrtovanih nalog presegle za 2%. Število molznic na Primorskem ni upadlo toliko, kot smo pričakovali. Seveda pa je nemogoče napovedati natančno število mlečnih kontrol za eno leto naprej. Preverjanj porekla smo opravili več, kar je bilo že v naprej znano. Veliko telet se vpisuje samo v SIR in zato nimajo priznanega porekla. Preizkušanje v vzrejališču je potekalo po načrtu, s tem, da se spreminja razmerje med pasmami. Ocenili smo vse privesnice mlečnega goveda, plan je bil prekoračen predvsem zaradi ocenjevanja živali mesnih pasem.

Tabela 2: Letno poročilo 2018 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog pri reji drobnice p.p.5406

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih		Indeks št.	Indeks	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / plan	izplačilo / plan
Kontrola reprodukcije	3.240,00	11.761,20	3.664,00	13.300,32	3.240,00	11.761,20	113,09	113,09	100,00
Odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo	800,00	3.080,00	977,00	3.761,45	800,00	3.080,00	122,13	122,13	100,00
Selekcija	430,00	20.201,40	770,00	36.174,60	430,00	20.201,40	179,07	179,07	100,00
Preverjanje porekla	3.553,00	10.587,94	4.396,00	13.100,08	3.553,00	10.587,94	123,73	123,73	100,00
Kontrola mlečnosti	10.930,00	79.023,90	12.443,00	90.043,95	10.930,00	79.023,90	113,84	113,95	100,00
SKUPAJ	18.953,00	124.654,44	22.250,00	156.380,40	18.953,00	124.654,44	117,40	125,45	100,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Tako kot vsako leto smo tudi tokrat presegle število nalog pri spremljanju prireje drobnice, največ na postavki odbira in sprejem plemenskih živali v rodovniško knjigo ter selekcija. Nalogi opravljamo za območje Primorske, zavoda Kranj in dela zavoda Ljubljana. Presežek opravljenih nalog je posledica povečevanja tropov, remonta in sprejema novih tropov v kontrolo.

Nalogo zbiranja podatkov o tehtanjih smo opravili, kljub temu, da ni bila financirana, saj, v nasprotnem primeru, ne bi v Sloveniji imeli nobenih podatkov o prirastih ovc in koz.

Presežene naloge kažejo na to, da je reja drobnica zelo pomembna panoga na našem zavodu in pa seveda na pomanjkanje sredstev za izvajanje nalog na področju JS strokovnih nalog pri reji drobnice. Rejci mlečne drobnice vedo, kaj je to intenzivna živinorejska panoga. Drobnica je vrsta domačih živali, kjer so nihanja v številu veliko večja kot recimo pri govedu, zato je planiranje težje.

Analize mleka za drobnico smo tudi v letu 2018 opravljali za vso Slovenijo.

1.2 TRŽNI DEL

Pri tržnih dejavnostih je bil poudarek na kakovostnem delu v vzrejališču mladih plemenskih bikov in na pridobitvi novih odjemalcev za laboratorij za mleko. Laboratorij za mleko s svetovalnico vztrajno povečuje prihodke in uspešno pridobiva nove stranke, ki se ukvarjajo s sirarstvom. Za prodajo ušesnih znamk je bilo leto 2018 kar uspešno. Še vedno intenzivno delamo na pridobivanju novih strank, vsi zavodi so v letu 2018 sodelovali z nami.

Tabela 4: Letno poročilo 2018 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog v vzrejališču mladih plemenskih bikov

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv proračunskih in		Indeks št.	Indeks vredn	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost	realizacija / plan	realizacija / p	priliv/plan
Lastna preizkušnja na testni postaji-proračun	12,00	132.326,28	12,00	132.326,28			100,00	100,00	0,00
Lastna preizkušnja na testni postaji-trg	60,00	102.000,00	108,00	114.868,00			180,00	112,62	0,00
Skupaj proračunski in neproračunski del	72,0	234.326,3	120,0	247.194,3	0,0	0,0	166,67	105,49	0,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Število vhlevljenih telet je krepko nad planom. Vhlevili smo vse primerne bikce RJ in ČB pasme, teh je bilo 74%. Glede na omejene kapacitete vzrejališča in potrebe po semenu in bikih za naravni pripust bo potrebno ponovno določiti pogoje za vhlevljanje bikcev teh dveh pasem. Ostali vhlevljeni bikci so bili šarole in limuzin

pasme. Bikci za gospodarsko križanje so zelo iskano tržno blago. Tudi v prihodnje bo le visoka cena telet dovolj dober motiv za oddajo le-teh v vzrejališče.

Izhlevili smo 81 bikov, od tega 76% za pleme, kar je vplivalo na ekonomiko vzrejališča.

Celo leto smo, na stroške vzrejališča, opravljali genske analize preverjanja porekla ter določene dedne napake. Vhlevljali smo bikce s potrjenim poreklom in proste dednih napak. Pri rjavi pasmi smo nadaljevali z vhlevljanjem genomsko testiranih bikcev. Podatki, pridobljeni na ta način, so zanesljivejši in omogočajo strožjo selekcijo.

Tabela 5: Letno poročilo 2018 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog Laboratorija za mleko

Naloga	Planirane naloge		Realizacija nalog		Priliv drugih finančnih		Izdelek št. naloz	Izdelek vredn	Indeks
	število	vrednost	število	vrednost	število	vrednost			
Analize mleka na vsebnost maščobe, beljakovin, somatskih celic in sečnine	4.000,00	20.800,00	3.619,00	18.821,00			90,48	90,49	0,00

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Število analiz v 2018 je bilo malenkost nižje od planiranih predvsem zaradi upoštevanja bonusa ter izstopa par manjših kmetij iz AT4 kontrole.

V letu 2018 smo uspešno uporabljali najsodobnejšo opremo za analize mleka, tako kemijske kot mikrobiološke. AT4 kontrola, ki je prostovoljna, analiza mleka pa plačljiva, nam pove, da skoraj vse kmetije na Primorskem sodelujejo v tem programu. Take analize mleka so zelo močna podpora mlečnim kmetijam, ki rede ali mlečno govedo ali mlečno drobnico. Ob težavah se tudi rejci, ki nimajo spremljanja prireje mleka, odločajo za analize v našem laboratoriju.

Tabela 6: Letno poročilo 2018 o opravljenem delu na področju strokovnih nalog označevanja domačih živali

KGZS KGZ NG				
p.p.130029	Planirane vrednosti		Opravljenе vrednosti	
Govedo	Št. nalog	Vrednost	Št. nalog	Vrednost
Registracija govedi	5.082,00	1.372,14	3.809,00	1.028,43

Vir: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Vedno več rejcev se odloča, da sami označujejo. Predvsem je ta trend v velikih rejah in rejah krav dovilj. Leta 2018 smo registrirali skoraj 25% manj živali od planiranih, kar potrjuje navedeno. Za rejce, ki sami označujejo in nimajo dostopa do VOLOS-a, opravljamo registracijo živali.

Vso tehnično podporo kmetijam smo lahko izvedli s strokovno usposobljenimi ljudmi, s tem, da smo pripravljeni vložiti veliko truda za čimbolj kakovostno in pravočasno opravljeno delo.

Oddelek za varstvo rastlin

Vodja oddelka: dr. Ivan Žežlina

Podrobnejše poročilo o izvedbi in rezultatih strokovnih nalog Oddelka za varstvo rastlin, ki se financirajo iz proračunskih postavk je bilo narejeno za naročnika strokovnih nalog Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju UVHVVR). Zaradi velikega obsega tega poročila je na tem mestu narejen povzetek tega poročila, podrobnejše poročilo je na vpogled pri vodji Oddelka za varstvo rastlin in pri UVHVVR. V letu 2018 so bili izvedeni naslednji sklopi nalog:

A. Naloge zdravstvenega varstva rastlin po javnem pooblastilu

A.1. Priprava in izvajanje programov preiskav za karantenske škodljive organizme

(Financiranje iz proračunskih postavk 180040, 180041 in 130036)

Z namenom ugotavljanja navzočnosti novih karantenskih škodljivih organizmov za območje EU ali za ugotavljanje razširjenosti posebej nevarnih karantenskih škodljivih organizmov na območju Slovenije, je bil za vsak škodljivi organizem izdelan program preiskav v skladu s Programom preiskav za leto 2018.

KGZS - Zavod GO je v l. 2018 na območju Primorske izvajal naslednje programe preiskav škodljivih organizmov rastlin: program preiskav agrumovih ščitkarjev - *Aleurocanthus* spp. (*A. spiniferus*, *A. woglumi*): priprava programa in njegova izvedba; program preiskav paprikarja - *Anthonomus eugenii*; izvedba na območju Primorske; program preiskav rdečevratnega kozlička - *Aromia bungii*; izvedba na območju Primorske; program preiskav bakterije - *Candidatus Liberibacter solanacearum*; izvedba na območju Primorske; program preiskav plodove muhe - *Dacus dorsalis*: priprava programa in njegova izvedba; program preiskav neevropskih vrst bolhačev krompirja - *Epitrix* spp. (*E. cucumeris*, *E. similari*, *E. tuberis*); izvedba na območju Primorske; program preiskav bakterijske uvelosti koruze - *Erwinia stewartii*; izvedba na območju Primorske; program preiskav glive *Geosmithia morbida*; izvedba na območju Primorske; program preiskav zlate trsne rumenice - *Grapevine flavescence doree phytoplasma*; izvedba na območju Primorske; program preiskav viroida zakrnelosti hmelja *Hop stunt viroid* in *Citrus bark cracking viroid*; izvedba na območju Primorske; program preiskav japonskega hrošča - *Popillia japonica*: izvedba na območju Primorske; program preiskav bakterijskega ožiga aktinidije - *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae*; priprava programa in njegova izvedba; program preiskav plodove muhe - *Pterandrus rosae*: priprava programa in njegova izvedba; program preiskav plodove muhe - *Rhagoletis fausta*: priprava programa in njegova izvedba; program preiskav ameriškega škržatka - *Scaphoideus titanus*: izvedba na območju Primorske; program preiskav zavijača - *Thaumatotibia leucotreta*; izvedba na območju Primorske; program preiskav virusa - Tomato leaf curl New Delhi virus (ToLCNDV); izvedba na območju Primorske; program preiskav bakterijskega ožiga oljk - *Xylella fastidiosa*; priprava programa in večinska izvedba; program preiskav azijskega ambrozijskega podlubnika - *Xylosandrus crassiusculus*; izvedba na območju Primorske;

A.2. Naloge laboratorijskih preiskav

(Financiranje iz proračunskih postavk 130036 in 130050)

Laboratorijske preiskave rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov so se izvajale na uradnih vzorcih zaradi diagnostike škodljivih organizmov s seznama I.A, II.A, I.B in II.B iz Prilog I in II Direktive Sveta 2000/29/ES (z vsemi spremembami), vzorcih odvzetih v okviru programov preiskav in drugih rastlinskih škodljivih organizmov, za katere je laboratorij pooblaščen. Poleg načrtovanih laboratorijskih preiskav so se v okviru strokovne naloge financirale tudi druge naloge v povezavi z delovanjem laboratorija.

A.2.1 Laboratorijske preiskave vzorcev odvzetih v okviru programov preiskav

V letu 2018 smo v okviru programov preiskav analizirali skupno 110 vzorcev ŠO: program preiskav *Rhagoletis fausta*: 49 vzorcev, program preiskav *Bacterocera dorsalis*: 21 vzorcev, program preiskav *Pterandrus rosa*: 35 vzorcev, program preiskav *Aleurocanthus sp*: 5 vzorcev. Vsi pregledani vzorci so bili negativni, prisotnost ŠO iz programov preiskav ni bila potrjena.

A.2.2 Laboratorijske preiskave – ostala diagnostika

V okviru ostalih diagnostičnih preiskav smo obravnavali 109 vzorcev organizmov iz skupine gospodarsko škodljivih organizmov, novih ŠO, neznani vrst brez fitosanitarnega pomena, idr.. Diagnoza vzorcev in vodenje dokumentacije je potekalo v skladu s poslovnikom kakovosti (izvidi, knjiga prejetih vzorcev, elektronska podatkovna baza, izdelava poltrajnih ali trajnih preparatov), ki zagotavlja sledljivost

diagnostičnega postopka in naknadno obdelavo podatkov. Podatki o izvedeni uradni diagnostiki so vneseni v podatkovno bazo FitoNadzor.

A.2.3 Laboratorijske preiskave inšpekcijskih vzorcev

V okviru diagnostike inšpekcijskih vzorcev je bilo obravnavanih 14 vzorcev in pri tem izvedenih 19 analiz in identificiranih 5 različni škodljivih organizmov ali fiziopatij rastlin.

Strokovna podpora fitosanitarnim inšpektorjem je bila izvedena v obliki strokovnih navodil, nasvetov in posvetov v elektronski obliki in po telefonu. Podrobnejše poročilo o izvedbi te naloge je bilo poslano fitosanitarni inšpekciji.

A.2.4 Vodenje referenčnih zbirk za določanje škodljivih organizmov

Sestavni del diagnostike je tudi izdelava in vzdrževanje zbirk ugotovljenih škodljivih žuželk, pršic ter drugih škodljivih organizmov rastlin ter zaradi možnosti primerjave tudi nekaterih neškodljivih vrst. Zbirke se obravnavajo in vzdržujejo kot referenčne zbirke.

V primeru redkih ali pomembnih najdb so bili izdelani trajni ali poltrajni preparati. Ustrezno označeni in sortirani preparati so shranjeni v zbirki Oddelka za varstvo rastlin KGZS Zavod GO. V letu 2018 je bila dopolnjena zbirka trajnih ali poltrajnih preparatov škodljivih in drugih žuželk iz redov Hemiptera, Diptera ter Lepidoptera. Napravljeno je bilo tudi večje število poltrajnih preparatov vzorcev rutinskih diagnoz. Ti preparati se večinoma hranijo le za obdobje pritožbenega roka na opravljeno diagnozo. Podatki o trajnih preparatih so vodeni v internih podatkovnih bazah.

A.3. Strokovna podpora UVHVVR

(Financiranje iz proračunske postavke 130036)

Strokovna podpora se je izvajala v obliki spremljanja nekaterih ključnih škodljivih organizmov rastlin, priprave strokovnih mnenj, podlag in izdelave navodil za njihovo obvladovanje ter strokovnih konzultacij, kot tudi sprotne obveščanja UVHVVR o novih najdbah ali drugih pojavih škodljivih organizmov na območju Slovenije. Med aktivnosti iz tega sklopa je spadalo tudi sodelovanje v domačih in mednarodnih strokovnih telesih s področja diagnostike in obvladovanja ŠO rastlin. V tem sklopu so bile izvedene naslednje naloge:

A.3.1 Sodelovanje v strokovni skupini za analize tveganja s področja zdravja rastlin

Zadolžitve v strokovni skupini za ocene tveganja s področja varstva rastlin v letu 2018 so zajemale: korespondenčna seja strokovne skupine za analize tveganja s področja zdravja rastlin 19.02.2018 (analiza tveganja za *M. ethiopica*, proučitev, pregled, dopolnitve), proučitev škodljivih organizmov s področja zdravja rastlin, ki so bili s strani komisije EU črtani oz. dodani kot novi 13.04.2018 (analiza, proučitev, pregled, dopolnitve), proučitev predloga za tehnični dosje, ki ga je pripravila EFSA, ki ga izpolnijo tretje države, če želijo izvažati v EU rastline ali rastlinske proizvode s seznama visoko tveganih rastlin - 42. člen Uredbe o zdravju rastlin 2016/2031 (analiza, proučitev, pregled, dopolnitve), 2.7.2018 – 4.7.2018, proučitev predloga strateškega okvirja za globalno politiko varstva rastlin v obdobju 2020 do 2030 (analiza, proučitev, pregled) 7.8.2018.

A.3.2 Strokovno sodelovanje in izobraževanje na nacionalni, EU in mednarodni ravni

V okviru sodelovanja KGZS – Zavod GO v raznih telesih EU in sodelovanja s podobnimi inštitucijami v tujini, so bile v letu 2018 izvedene naslednje aktivnosti: sodelovanje v mednarodnem projektu EUPRESCO – *Ceratitis capitata*, udeležba s prispevkom: Varstvo matičnjakov, matičnih vinogradov in trsnih cepljenk, na strokovnem posvetu za trsničarje, pridelovalce podlag in cepičev, kmetijske svetovalce in drugo zainteresirano javnost (organizator STS, KGZS – zavod GO), udeležba s prispevkom: Bolezni lesa vinske trte, poskusi, raziskave in dosedanje izkušnje v Sloveniji na strokovnem posvetu z naslovom Dan boleznih vinske trte (organizator Strokovno društvo vinogradnikov in vinarjev Slovenije), udeležba na strokovnem srečanju obvladovanja sadnih muh za fitosanitarne inšpektorje in druge strokovne sodelavce, Luka Koper, udeležba na usposabljanju Better training for safer food 27. 5. - 2.6.2018 – Bari, »Control of harmful organism outbreaks and plant health surveillance«, sodelovanje z italijanskimi strokovnjaki dr. Lara Maistrello (Dipartimento di Scienze della Vita, Università di Modena and Reggio Emilia) in Giorgio Malossini (ERSA – Servizio fitosanitario e chimico, ricerca, sperimentazione e assistenza tecnica), z namenom prenosa znanja in izkušenj na področju poznavanja biologije in sezonske dinamike nove tujerodne vrste *Halyomorpha halys* ter možnosti za njeno obvladovanje, udeležba na usposabljanju European Trial Field Days – Fronton, Toulouse (FR), »Field trials, application techniques and the effectiveness of products«, Sodelovanje z italijanskimi strokovnjaki dr. Paolo Ermacora, dr. Ruggero Osler (Università di Udine), možnosti sodelovanja pri obvladovanju virusa GPGV na vinski trti, udeležba na 7. delavnici o varni rabi FFS (organizacija GIZ

fitofarmacije); Jable, strokovno sodelovanje ob sprejemu državne delegacije kmetijskih strokovnjakov iz Azerbajdžana.

A.3.3 Problematika drugih škodljivih organizmov ki se pojavljajo na ozemlju Slovenije ali v državah EU in pomenijo nevarnost za zdravstveno varstvo rastlin v Sloveniji

Spremljanje navzočnosti kljunatega oljkovega rilčkarja (*Rhodocytus cribripennis*) na območju Slovenske Istre, spremljanje navzočnosti marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*), spremljanje dinamike sproščanja trosov gliv iz skupine *Monilinia* spp. za učinkovitejše obvladovanje plodove in drugih sadnih monilij, spremljanje virusnih bolezni fig in virusnih bolezni vinske trte, spremljanje pojavnosti rjavenja plodov kostanja (*Gnomoniopsis smithogilvyi*) in ugotavljanje navzočnosti fitoplazem na leski.

A.3.4 Biotično varstvo rastlin

V okviru biotičnega varstva rastlin je glavni cilj spremljanje stanja kostanjeve šiškarice (*Dryocosmus kuriphilus*) in parazitoidne osice (*Torymus sinensis*) na mestih izpusta parazitoida. V letu 2018 ugotavljamo izjemno nizko stopnjo napadenosti kostanjevih dreves s kostanjevo šiškarico *Dryocosmus kuriphilus*. Na 7 lokacijah, kjer je bil vnesen parazitoid, šiška kostanjeve šiškarice nismo več našli (Gumberk, Zgornja Pohanca, Mali Kal, Janče, Runtole, Črni vrh, Zamušani). Na ostalih 5 lokacijah je povprečna napadenost znašala 11 šišk na 100 pregledanih poganjkov, kar je polovico manj kot v letu 2017 (20 šik /100 poganjkov). Rezultati preverjanja prisotnosti parazitoida na drugih lokacijah, kjer ni bilo načrtnega vnosa kažejo, da je ta v okolju še vedno prisoten. Na vseh lokacijah, kjer smo našli šiške kostanjeve šiškarice, smo v njih tudi potrdili prisotnost ličink *T. sinensis*, kar zaenkrat kaže, da je vzpostavljeno stabilno biološko ravnovesje med vrstama.

A.3.5 Posvet o marmorirani smrdljivki (*Halyomorpha halys*) ter priprava informativnega gradiva za pridelovalce hrane in zainteresirano javnost

Z organizacijo MKGP RS, UVHVVR in sodelovanjem KGZS Zavod GO je bil 11. maja 2018 v Bukovici pri Volčji Dragi, izpeljan posvet o marmorirani smrdljivki (*Halyomorpha halys*). Posveta so se udeležili sadjarji in pridelovalci zelenjave. Glede na pomembnost škodljivega organizma in nevarnosti, ki jo predstavlja za kmetijsko pridelavo je bila udeležba na posvetu skromna. Posveta sta se udeležila tudi strokovnjaka iz Italije, in sicer Dr. Lara Maistrello iz Univerze v Modeni, ki je opisala zadnje ugotovitve glede biologije in škode, ki jo vrsta povzroča na kmetijskih rastlinah. Drugi tuji predavatelj je bil Giorgio Malossini iz ERSA-e, ki je predstavil izkušnje pri zatiranju smrdljivke v Furlaniji-Julijski krajini. Od domačih strokovnjakov je poleg Mojce Rot predaval še Dr. Jernej Polajnar (NIB), ki je predstavil rezultate raziskav, ki jih opravljajo na NIB-u glede uporabe vibracijskih signalov za privabljanje smrdljivke.

A.3.6 Druge naloge zdravstvenega varstva rastlin

V tem sklopu so bile izvedene naslednje naloge:

Udeležba na srečanju strokovnih skupin za področje varstva sadnega drevja; oljk in vinske trte, udeležba na sestanku o izvajanju programov preiskav v letu 2018, strokovni posvet Slovenskega strokovnega društva lupinarjev, organizacija seminarja o marmorirani smrdljivki (*H. halys*), zastopanje službe za varstvo rastlin; dan odprtih vrat, SAD center, KGZ Nova Gorica, priprava strategije zatiranja plodove vinske mušice, različne naloge narejene na poziv UVHVVR, udeležba na sejmu Agra Gornja Radgona - izvedba predavanj, udeležba na sestankih za optimizacijo prognostične mreže postaj Adcon, sodelovanje pri posodobitvi navodil za integrirano varstvo vinske trte, koščičastega sadja, oljk in vrtnin, priprava in izvedba predavanj na osnovnih in obnovenih tečajih za odgovorne osebe in preglednike zdravstvenega varstva rastlin: 27., 28. in 29. marec 2018, koordinacija pri izvajanju strokovnih nalog med KGZS - Zavod GO in UVHVVR.

B. Naloge javne službe zdravstvenega varstva rastlin po koncesijski pogodbi (Financiranje iz proračunske postavke 130053)

B.1 Opazovanje in napovedovanje škodljivih organizmov

KGZS Zavod GO je s pogodbo št. 2337-14-000069 pridobil koncesijo za izvajanje javne službe za varstvo rastlin. Osnovne naloge, ki jih je Oddelek za varstvo rastlin izvajal v letu 2018 so naslednje:

B.1.1 Spremljanje razvoja škodljivih organizmov, ugotavljanje prisotnosti in razširjenosti škodljivih organizmov in spremljanje fenoloških faz kmetijskih rastlin

V okviru te naloge se je izvajalo opazovanje in napovedovanje bolezni in škodljivcev v vinogradništvu, sadjarstvu in poljedelstvu. Ta naloga je temeljna naloga javne službe zdravstvenega varstva rastlin in je po

obsegu in zahtevnosti najboljše. Aktualne informacije o zdravstvenem stanju in potrebnih ukrepih so se objavljale na odzivniku 090-93-98-15, na spletni strani KGZS Zavod GO < <http://www.kmetijskizavod-ng.si/nasveti>>, na spletni strani < <http://www.fito-info.si/pr/obv/> > in preko SMS sporočil. O tem je bilo izdelano podrobno zaključno poročilo, v katerem so zbrani vsi pomembni dogodki in ukrepi v pretekli sezoni. Poročilo je dostopno na Oddelku za VR in na UVHVVR. Poleg omenjenega se je v okviru te naloge spremljalo obseg populacij nekaterih novejših škodljivih organizmov (ameriški škržatek - *Scaphoideus titanus*, koruzni hrošč - *Diabrotica virgifera virgifera* in plodova vinska mušica - *Drosophila suzukii*) in izvajalo potrebne ukrepe.

B.1.2 Zbiranje in analiziranje podatkov spremljanja škodljivih organizmov in fenoloških faz rastlin ter agrometeoroloških podatkov in upravljanje z modeli za napovedi

V okviru te naloge se je izvajalo: vzdrževanje lokalne mreže merilnih vremenskih postaj in drugih naprav za območje Primorske, vzdrževanje infrastrukture informacijske podpore za zajem, zbiranje in obdelavo podatkov iz prejšnje alineje. V mreži agrometeoroloških postaj Adcon je bilo v letu 2018 na območju Primorske 17 merilnih mest (Goriška brda – 4, Vipavska dolina – 4, Kras – 2, Brkini – 2, Kobarid – 1, Slovenska Istra – 4). Preko postaj se zajemajo vsi potrebni meteorološki podatki za napovedovanje najpomembnejših bolezni in nekaterih škodljivcev kmetijskih rastlin. V okviru vzdrževanja mreže so bila opravljena naslednja dela: dnevno preverjanje delovanja mreže postaj, povezava s osrednjim strežnikom, preverjanje napetosti baterij, preverjanje pravilnega delovanja tipal. V sistem Addvantage pro 6.6 se je sprotno usklajevalo sistem s fenološkimi fazami za jablano, hruško, Maryblyt, vinsko trto in krompir in ostale prognostične modele.

B.1.3 Vzdrževanje Adcon postaj in senzorjev

V okviru te naloge se je izvajalo vzdrževanje lokalne mreže merilnih vremenskih postaj in drugih naprav za območje Primorske in vzdrževanje infrastrukture informacijske podpore za zajem, zbiranje in obdelavo podatkov iz prejšnje alineje. Opravljenih je bilo 34 pregledov postaj (preverjanje delovanja, čiščenje), 12 menjav tipal in baterij ter preko 500 usklajevanj sistema s fenološkimi fazami za različne kulture.

B.1.4 Svetovanje in usposabljanje pridelovalcev

V letu 2018 smo izvajali specialistično svetovanje iz zdravstvenega varstva sadnega drevja in vinske trte, poljščin, zelenjave in okrasnih rastlin. Svetovanje na področju prepoznavanja rastlinskih bolezni in škodljivcev in metod za njihovo učinkovito obvladovanje v skladu z dobro kmetijsko prakso in veljavno zakonodajo, je bilo namenjeno predvsem tržnim pridelovalcem ter drugim imetnikom rastlin na območju Primorske. Svetovanje se je izvajalo v različnih oblikah:

V letu 2018 je bilo izvedenih približno 250 terenskih ogledov z individualnim svetovanjem o potrebnih ukrepih za obvladovanje ŠO rastlin. Ogledi so bili opravljeni zlasti pri večjih pridelovalcih in združenjih (Vina Koper, KZ Goriška Brda, KZ Agraria Koper, Vina Kras; posamezni večji pridelovalci) ter na poziv tudi pri drugih pridelovalcih;

Izvedeno je bilo svetovanje imetnikom rastlin na sedežu zavoda, po telefonu ali prek drugih medijev (v velikem porastu je prejetanje vprašanj s slikovnim materialom in svetovanje preko elektronskih medijev) o ukrepih za obvladovanje ŠO rastlin. Na ta način je bilo obravnavanih prek 900 strank in danih več kot 2350 nasvetov z različnimi vsebinami s področja zdravstvenega varstva rastlin. Ravno tako smo nudili pomoč pri prepoznavanju ŠO rastlin in svetovanje o potrebnih ukrepih na podlagi prinesenih vzorcev rastlin ali škodljivih organizmov; v zahtevnejših primerih so bila izdelana pisna strokovna mnenja in navodila za obvladovanje gospodarsko pomembnih ŠO rastlin.

B.1.5 Spremljanje potreb glede FFS na področju oljarstva, sadjarstva, vinogradništva in vrtnarstva

Imetnikom rastlin, zlasti tržnim pridelovalcem je potrebno zagotoviti ustrezen izbor primernih fitofarmaceutskih sredstev za obvladovanje pomembnejših škodljivih organizmov. Na področju sadjarstva so potrebe po novih registracijah FFS pretežno povezane s pojavom novih škodljivih organizmov zoper katere v Sloveniji nimamo registriranih FFS. Zaradi pomanjkanja ustreznih FFS v sadjarstvu v zadnjih letih povzročajo veliko škodo tudi drugi škodljivci, kot so npr. kaparji (murvov in ameriški kapar). V pridelavi zelenjadnic smo zaznali velike potrebe po novih registracijah FFS. V okviru spremljanja potreb po FFS na področju oljarstva, sadjarstva, vinogradništva in vrtnarstva so bile v letu 2018 opravljene naslednje dejavnosti:

Izdelava strokovnih podlag za izdajo dovoljenja za nujne primere v skladu s 53. členom Uredbe 2009/1107 za pripravek Imidan 50 WG (vlagatelj KGZS), priprava poročila v postopku notifikacije pri EU komisiji v zvezi z izdajo izjemnega dovoljenja za pripravek Imidan 50 WG, priprava predlogov za registracije FFS na različnih kulturah po sistemu manjših uporab (Minor uses), izdelava strokovnih podlag za izdajo dovoljenja za nujne

primere v skladu s 53. členom Uredbe 2009/1107 za pripravek MOSPILAN 20 SG na osnovi aktivne snovi acetamiprid za zatiranje marmorirane smrdljivke na sadnem drevju in vrtninah, izdelava strokovnih podlag za izdajo dovoljenja za nujne primere v skladu s 53. členom Uredbe 2009/1107 za pripravek Laser 240 SC za zatiranje plodove vinske mušice, izdelava poročila o uporabi pripravka IMIDAN 50 WG za zatiranje jablanovega cvetožera v nasadih jablan letu 2018 za katerega je bilo izdano izjemno dovoljenje za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin (U34330-18/2018/3 z dne 22.02.2018); pisno poročilo je bilo posredovano vlagatelju (KGZS), izdelava poročila o uporabi pripravka LASER 240SC za zatiranje plodove vinske mušice na koščičarjih v letu 2018 za katerega je bilo izdano izjemno dovoljenje za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin (U34330-38/2018/12 z dne 19.04.2018), pisno poročilo je bilo posredovano vlagatelju (KGZS) in posodobitev tehnoloških navodil za integrirano pridelavo 2018 (grozdje, sadje, oljke, zelenjava).

B.1.6 Sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo

V programu strokovnih nalog s področja zdravstvenega varstva rastlin za leto 2018 so bile določene naloge sodelovanja s kmetijsko svetovalno službo. Služba za varstvo rastlin je za območje Primorske pripravila izhodišča in tekom raste sezone koordinirala delo. Za delo kmetijske svetovalne službe pri omenjenih nalogah je bilo v letu 2018 za območje Primorske na voljo 1766 ur.

Kmetijska svetovalna služba je v letu 2018 v okviru omenjene strokovne naloge sodelovala pri naslednjih nalogah: spremljanje fenoloških faz nekaterih pomembnejših kmetijskih rastlin na posameznih območjih, spremljanje nekaterih pomembnejših škodljivih organizmov, vizualno spremljanje pojava bolezni in škodljivcev na terenu, sodelovanje pri izobraževanju in drugih oblikah usposabljanja pridelovalcev v integrirani in ekološki pridelavi, spremljanje invazivnih vrst rastlin.

S strani Službe za varstvo rastlin je bil narejen natančen načrt, ki je opredeljeval zadolžitve, raspored opazovanj, čas spremljanja in porabo časa za posamezno nalogo. Svetovalci so zbrane podatke praviloma pošiljali tedensko, po potrebi pogosteje.

B.2 Prognoistična oprema

letu 2018 je bila za območje Primorske nabavljena oprema za podporo pri prognozi rastlinskih ŠO:

INVESTICIJE - OPREMA	Število	Cena	Znesek
SEN – TR1 brez ohišja in kabla	2	269,70	593,40
TR1 SET Sen + 3m kabla	2	345,00	690,00
SOLARNI PANEL ZA NAPAJANJE	2	207,00	331,20
MERILNIK PADAVIN RG-1	2	355,35	568,56
MERILNIK OMOČENOSTI LISTJA	17	161,46	2.744,82
BATERIJA ZA POSTAJO ADCON 733	12	72,45	869,40
Antena GSM Quad band	3	31,74	95,22
ST2 senzor temp. tal	2	455,40	728,64
Skupaj			7.028,34
Popust 20% za vrnjeno opremo,			-407,10
Skupaj s popustom			6.621,24
22% DDV			1.456,67
SKUPAJ			8.077,91

Razlika investicije v znesku 77,91 EUR je bila pokrita iz lastnih virov.

C. Prognoza bolezni in škodljivcev v vrtnarstvu v letu 2018

(Financiranje iz proračunske postavke 130053)

Za doseganje ciljev NAP na področju zelenjadarstva, smo na Primorskem izvajali naloge v skladu s programom dela. S pomočjo opazovanja in napovedovanja škodljivih organizmov pri pomembnejših vrstah vrtnin, smo pridelovalcem priporočali najprimernejše ukrepe za obvarovanje pridelka. Prioritetno skrb smo namenili varstvu tistih vrtnin, ki na Primorskem predstavljajo pomembno osnovno ali dopolnilno dejavnost na kmetijah. O nujnih ukrepih so bili pridelovalci vrtnin periodično (večinoma tedensko) obveščeni prek spletnih strani KGZS Zavod GO < <http://www.kmetijskizavod-ng.si/nasveti>> in Fito-Info < <http://www.fito-info.si/pr/obv/>> ter odzivnika 090-93-98-15. Poleg tega so bila dopolnjena in posodobljena bazična navodila za varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci za solatnice (solata, radič, endivija, beluši blitva, špinača). Pripravljene so bile strokovne podlage za razširitev dovoljenj oz. registracijo FFS za nekatere vrtnine.

D. Ocenjevanje učinkovitosti fitofarmaceutskih sredstev v postopku registracije (Financiranje iz proračunske postavke 130033)

Opravljenе so bile naslednje naloge:

Koordinacija ocenjevanja aktivne snovi tritosulfuron in ocenjevanje njene učinkovitosti v postopku obnovitve vključevanja aktivne snovi na seznam odobrenih aktivnih snovi.

Izdelava ocene učinkovitosti v postopku registracije, pregled popolnosti dokumentacije in izdelava poročila o oceni, kadar je RS država članica, ki proučuje vlogo v skladu s 33. členom Uredbe EC. 1107/2009.

Dodatno ocenjevanje učinkovitosti, v primerih, ko predlagane uporabe v Sloveniji niso bile pokrite s consko oceno ali so bile conske ocene iz različnih razlogov pomanjkljive.

Izdelava ocene učinkovitosti v postopku vzajemnega priznavanja registracije FFS in v postopku, ko je Slovenija zadevna država članica ter uskladitev osnutka etikete.

Komentirana so bila registracijska poročila v delu, ki se nanaša na učinkovitost in so jih pripravile države poročevalke.

Izdelava primerjalnih ocen FFS, ki vsebujejo kandidatke za zamenjavo v skladu s 80. členom Uredbe EC 1107/2009.

Strokovna podpora Upravi je vključevala različne aktivnosti. Navajam najpomembnejše: usklajevalni sestanki skupne ocenjevalcev FFS in sestanki z vlagatelji, ugotavljanje izpolnjevanja pogojev Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije za podaljšanje potrdila o izpolnjevanju pogojev dobre poskusne prakse.

E. Razvojni projekti in druge tržne dejavnosti

Posamezni sodelavci Oddelka za varstvo rastlin so bili vključeni v izvedbo različnih projektov, ki so financirani iz različnih virov.

E.1 CRP V4-1603: Sinergija znanj – Razvoj metod in postopkov za hitro odkrivanje in obvladovanje bolezni, ki jih povzroča *Xylella fastidiosa* in njenih prenašalcev (vektorjev)

- Nosilec: Nacionalni inštitut za biologijo
- Partner: KGZS - Zavod GO
- Soizvajalci: dr. Ivan Žežlina, Mojca Rot, Branko Carlevaris
- Vir financiranja: ARRS in MKGP

E.2 CRP V4-1802: Obvladovanje plodove vinske mušice (*Drosophila suzuki*) z metodami z nizkim tveganjem

- Nosilec: Kmetijski inštitut Slovenije
- Partner: KGZS - Zavod GO
- Soizvajalci: dr. Ivan Žežlina, Mojca Rot, Branko Carlevaris, dr. Marko Devetak
- Vir financiranja: ARRS in MKGP

F. Usposabljanja na podlagi koncesij in odločb

F.1. Osnovno usposabljanje odgovornih oseb in preglednikov zdravstvenega varstva rastlin

Zavod je z odločbo UVHVVR št. 430-68/2006/7 z dne 05.03.2007 imenovan za izvajalca programov osnovnega in nadaljnega strokovnega usposabljanja za odgovorne osebe in preglednike za zdravstveno varstvo rastlin (ZVR). V letu 2018 je bilo na podlagi te odločbe organizirano in izvedeno 5 usposabljanj:

- 4 obnovitvena usposabljanja za odgovorne osebe in pregledinke zdravstvenega varstva rastlin (Carlevaris, Žežlina, Seljak)
- 1 osnovno usposabljanje za odgovorne osebe in preglednike zdravstvenega varstva rastlin (Carlevaris, Žežlina, Seljak)

F.2. Usposabljanje za izvajalce ukrepov varstva rastlin

Usposabljanje izvajalcev ukrepov zdravstvenega varstva rastlin, prodajalcev FFS in svetovalcev FFS se izvaja v okviru Oddelka za kmetijsko svetovanje in Oddelka za varstvo rastlin. Koordinacijo, administrativne postopke, dokumentiranje in izdajanje potrdil na vseh treh nivojih usposabljanj izvaja Branko Carlevaris, ki je sistematiziran v Oddelku za varstvo rastlin. Obseg tega dela je v l. 2018 znašal približno 15% polnega delovnega časa. Oddelek za varstvo rastlin je v letu 2018 sodeloval pri izvedbi osnovnega usposabljanja za izvajalce ukrepov varstva rastlin in sicer v naslednjem obsegu:

- 1 osnovni 15 urni tečaj za izvajalce ukrepov varstva rastlin (Devetak).

Agroživilski laboratorij

V Agroživilskem laboratoriju (AŽL) smo imeli v letu 2018 štiri zastavljene cilje:

1. POZITIVNO FINANČNO POSLOVANJE
2. PRIDOBITI VEČ VZORCEV
3. VZDRŽEVANJE AKREDITACIJE
4. ŠIRJENJE PONUDBE IN IZBOLJŠEVANJE NEAKREDITIRANIH METOD

Finančno poslovanje v letu 2018 je bilo blizu pozitivne nule. Število vzorcev se je povečalo. Rutinsko delo teče optimalno in ga skoraj ni več mogoče izboljšati. Število vzorcev vina za izdajo odločb se je rahlo povečalo (okoli 5%), porasta za določanje posameznih parametrov pa tudi.

Pri nestandardnih naročilih analiz grozdja in vina se počasi povečuje zavedanje, da za pridelavo kvalitetnega vina samo spremljanje žvepla ni dovolj. Sicer je to v veliki meri posledica »bonusov«, ki jih dobijo ob oddaji vina za odločbo in zato nimajo finančnega učinka.

Jeseni 2015 smo pričeli s ponujanjem paketov opravljanja analiz v celotnem obdobju od dozorevanja grozdja do zrelega vina in počasi ga ljudje sprejemajo / izkoriščajo. V letu 2018 smo pridobili nazaj analize inšpekcijskih vzorcev vina. Redno spremljanje dozorevanja grozdja je glede števila analiz ostalo v enakem obsegu kot preteklo leto.

Št. izdanih spremnih / izvoznih dokumentov je primerljivo lanskemu, se pa spreminja sestava: povečuje se število analiznih izvidov, zmanjšuje pa število pripravljenih spremnih dokumentov.

Po pričakovanju je letos nekoliko upadlo število analiz tal, pričakujemo pa lahko, da se bo na takem nivoju tudi ustalilo.

Analize živil (mesni izdelki, mlečni izdelki, kisló zelje/ repa, oljčno olje, oljke) oziroma krmil še vedno ne predstavljajo niti 5% prihodka laboratorija. Z reorganizacijo dela že poskušamo posvečati večjo pozornost širjenju ponudbe, vendar kratkoročnih učinkov ne moremo pričakovati. Opazen je majhen pozitiven trend, veliko smo naredili na večji učinkovitosti metod, a nas čaka še veliko dela.

Zaposleni v laboratoriju smo bili aktivno udeleženi pri zagotavljanju stabilnega sistema kakovosti ter v sklopu le-tega uspešno izvedli več internih izobraževanj. Obstaja precej prostora za optimizacijo pri vsakodnevni rabi načel sistema vodenja. Zaradi zamenjave vodje kakovosti nismo uspeli pripraviti plana implementacije za uvedbo nove verzije standarda ISO 17025:2017.

Redno smo se udeleževali prireditev namenjenih vinarjem, vendar so kot najboljše sprejeta promocijska aktivnost pri vinarjih še vedno »bonusi«. Prepričani smo, da lahko na ta način širimo zavedanje pomena kakovostnih meritev in bodo ena ključnih promocijskih aktivnosti tudi v bodoče.

Sadjarski center Bilje

Vodja oddelka: Davor Mrzlić, univ. dipl. inž. agr.

Delo smo v letu 2018 opravili v skladu s sprejetim programom dela za leto 2018. Sadjarski center Bilje je v letu 2018 štel pet zaposlenih: vodja, tehnična sodelavka, delovodja in dva delavca (eden s 6-urno delovno obveznostjo). Ob delovnih konicah (rez, obiranje pridelka) smo po potrebi najeli sezonske delavce (študente/ke). Strokovno delo na 1. in 2. nalogi smo izvedli v sodelovanju s podizvajalci UL BF in KIS. SC Bilje je v letu 2018 dosegel pozitiven poslovni rezultat (3.997,28€), boljši kot v 2017 (-2.433,49€).

1. naloga: Introdukcija koščičarjev in kakija

Pri introdukciji sort smo nadaljevali delo preteklih let in začeli spremljati tudi nekatere nove nasade. Spremljali smo fenofaze vseh sadnih vrst ter količinsko vrednotili pridelek 14 sort češenj (2008, 5 sort in 2013, 9 sort), 4 sort kakija (2010), 13 sort sliv (2011) in 9 sort ploščatih breskev (2012). Novi introdukciji breskev in nektarin (2017, 13 sort) ter podlag za slivo (jesen 2017, 5 podlag) smo izmerili obseg debla. Pri nekaj sortah breskev (2017) smo zabeležili prvi pridelek. Iz introdukcije slive (2011) smo izbrali 5 sort in jih poskusno destilirali v slivovec.

Nove sorte smo organoleptično ocenili na 15 degustacijah. Obrano sadje smo sortirali, pripravili za trg in ga prodali. V letu 2018 smo pridelali nekaj več sadja (ocena pribl. 23.000 kg) kot v letu 2017 (20.670 kg), nismo pa vsega prodali. V 2018 smo prodali pribl. 16.000 kg sadja, s prodajo jabolk nadaljujemo v letu 2019. Škoda zaradi plodove vinske mušice (*Drosophila Suzukii*) je bila na poznih sortah češnje v letu 2018 velika, zaznali smo tudi prihod marmorirane smrdljivke (*Halyomorpha halys*), ki bo v prihodnosti velika grožnja pridelavi sadja v Sloveniji.

2. naloga: Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija

V sodelovanju z UL BF smo zastavili poskus z rezjo češnjevih dreves na šibki podlagi (Gisela 5). Na štirih sortah smo primerjali osvetlitveno poletno rez in spomladansko rez v času brstenja. Prvi rezultati kažejo značilno boljšo rodnost poleti obrezanih dreves. V letu 2018 smo zaključili s poskusom različne intenzitete rezi češenj na bujni podlagi v nasadu na Stari Gori.

Nadaljevali smo s poskusnim zorenjem kakija s plinom CO₂. Izvedli smo šest poskusnih zorenj plodov, štiri uspešne in dva delno uspešna. Iz plodov, trpkih ob obiranju, smo po 48-75 urnem tretiranju s plinom pri 20 °C dobili užitne in še čvrste plodove. S poskusi bomo nadaljevali v letu 2019.

Zaključili smo delo v okviru CRP projekta V4-1609 TriN Natančnost napovedovanja namakanja (trajanje 2016-2018, nosilec BF). Namenjen je bil določitvi optimalnega načina namakanja češenj, primerjali smo samodejno namakanje z namakanjem po napovedi ARSO. Ostale vzdrževane nasade (nove in stare, že ovrednotene) smo redno oskrbovali (rez, varstvo, nega tal, namakanje).

3. naloga: Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija

V SC Bilje pridelujemo izhodiščni matični material koščičarjev in kakija za potrebe slovenskih drevesničarjev, viške prodamo na Hrvaško. V letu 2018 smo redno oskrbovali matična drevesa v obeh mrežnikih in v zunanjih matičnih nasadih češenj, višenj in kakija v Biljah ter vodili potrebno dokumentacijo. Dosadili smo matični nasad češenj. Poleti 2018 smo drevesa v mrežniku I testirali na šarko zaradičasne izpostavljenosti vektorjem bolezni poleti 2017, nevihta je namreč konec junija 2017 raztrgala protiinsektno mrežo mrežnika I. Vsi testi so bili negativni, matična drevesa so zdrava.

Iz mrežnika I (kategorija certificiran material) smo v letu 2018 prodali 25.770 očes, kar je 24% manj kot v letu 2017. Iz mrežnika II in zunanjih matičnih nasadov (C.A.C. kategorija cepičev) smo prodali 50.440 očes, enako kot leto prej. Od skupne količine 70.140 prodanih očes (leto prej 76.480 očes) smo v zimskem času drevesničarjem zagotovili 7.190 očes, poleti pa 62.950 očes. Na Hrvaško smo izvozili 9.500 očes kategorije certificiran material in 8.500 očes koščičarjev kategorije C.A.C., večino (16.000) poleti.

Prenos znanja in izobraževanje

V letu 2018 sem vodja aktivno sodeloval v Strokovni skupini za češnjo. Slednja je uspešno izvedla februarski Posvet o češnji 2018 in se sestala junija v SC Bilje.

V SC Bilje smo 14. 6. 2018 imeli Dan odprtih vrat z razstavo 31 sort češenj. V juniju smo prispevali 9 sort češenj za razstavo v okviru Praznika češenj v Goriških Brdih, sodelovali smo pri ocenjevanju sadovnjakov in češenj. Konec julija (27.- 29. 7. 2018) smo prispevali 5 sort breskev za razstavo na Prazniku breskev v Prvačini. Prispevali smo vzorce plodov za razstavo in degustacijo sliv v Slivju (15. in 16. 9. 2018, 14 sort sliv), šest vzorcev žganj, vodja sem imel tudi predavanje o tolerantnih sortah sliv. Podprli smo Kmetijsko tržnico v Ilirski Bistrici (22.-23. 9. 2018, vzorci sliv), Dneve kmetijstva Slovenske Istre (20.-21. 10. 2018, 5 sort jabolk, 1 sorta kakija) in Praznik kakijev v Strunjanu (16.-18. 11. 2018, 10 sort kakija).

Vodja sem od 12. 4. do 14. 4. 2018 organiziral ekskurzijo strokovnjakov in sadjarjev Združenja sadjarjev Brda V Srbijo. Ogledali smo si sadjarska središča v okolici Beograda, Čačka in Topole. Tehnologinja se je udeležila predavanj in razstave jabolk v kraju Pantianicco v Furlaniji.

Realizacija investicij v letu 2018

V letu 2018 smo izvedli investicije v namakalni filter, sadike češenj za dva tehnološka poskusa in matični nasad, opremo lope pred hladilnicama (inox korito, grelec vode), računalnik, tiskalnik in izboljšave plinotesne komore za zorenje kakija s plinom CO₂. Nakupa vlažilca zraka za hladilnico nismo izvedli.

Selekcijsko trsničarsko središče

Vodja oddelka: Andreja Škvarč, univ.dipl.inž.agr

Delo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica je potekalo v Oddelku Selekcijno trsničarsko središče Vrhopolje.

Izvedli smo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu.

Letni program smo uresničili, kar je prikazano in pripravljeno po nalogah:

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Uresničili smo letni program dela. Naredili smo pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah, v vinogradu - manjši kolekciji na Pradah v Slovenski Istri in v vinogradu posajenem z lokalno sorto Cipro pri vinogradniku v Slovenski Istri. V vseh treh vinogradih smo vodili selekcijske knjige. V kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah ohranjamo stare lokalne sorte, med njimi tudi take, ki rastejo le še v našem vinogradu. Vinograd smo redno oskrbovali in izvedli vse potrebne agrotehnične in tehnološke ukrepe. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Spremljali smo dinamiko dozorevanja in v lanskem letu smo začeli z načrtnim vzorčenjem grozdja v tedenskih razmikih - stehali smo maso jagod ter analizirali sladkor, skupne kisline, jabolčno kislino, vinsko kislino ter pH in YAN. Predelali smo grozdje 4 lokalnih sort – Danijela, Čedajc, Klarnica in Gnjet in skrbeli za mlado vino. Z namenom ohranjanja lokalnih sort smo cepili deset lokalnih sort iz Slovenske Istre, saj je interes po lokalnih sortah izrazil pridelovalec iz Istre, da bo z njimi zasadil manjši vinograd.

Preglednica 1: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov Selekcija – pozitivna množična selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
- oskrba kolekcijskega vinograda na Pouzelcah	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 6000 kg
- pozitivna množična selekcija – 3 vinogradi	6 pregledov, 3 vinogradi, 4400 pregledanih trt, izpolnjene 3 selekcijske knjige, pridelane trsne cepljenke lokalnih sort, 180 vzorcev in analiz grozdja, 4 mikroviniifikacije in 4 vina lokalnih sort

1.2 Klonska selekcija

V letu 2018 smo skrbno in redno oskrbovali vinograd na Pouzelcah, kjer poteka klonska selekcija in izvajali selekcijo. Vodili smo selekcijsko knjigo. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Odločili smo se za predelavo 8 elit sorta Malvazije, 5 elit sorte Refošk in 6 elit sorte Tokaj. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali grozdje - določali smo maso jagod ter analizirali sladkor, skupne kisline, jabolčno kislino, vinsko kislino ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehali pridelek 10 trt vsake elite in pridobili podatke o rodnosti. Posebej smo potrgali po približno 80 kg grozdja vsake elite in ga predelali. Začeli smo s trgatvijo 8 klonskih kandidatov Malvazija – trgatev je bila 30. avgusta, nadaljevali smo 4. septembra – 5 klonskih kandidatov Refošk in 5. septembra – 6 klonskih kandidatov Tokaj. Skupaj smo naredili 19 mikroviniifikacij klonskih kandidatov. Že spomladi smo narezali nekaj rozg posameznih elit in narezali ključce ter v kalilniku v rastlinjaku ukoreninili potaknjence. Namenjeni bodo za nadaljnjo zdravstveno selekcijo.

V letu 2018 smo cepili odbrane elite sorte Merlot iz vinogradov v Brdih, kjer je bila zaključena pozitivna množična selekcija. Pridelek trsnih cepljenk je bil zelo dober in pridelali smo več kot dovolj sadilnega materiala za nadaljevalno klonsko selekcijo sorte Merlot. Za potrebe klonske selekcije smo od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v najem pridobili novo zemljišče ob vinogradu na Pouzelcah.

Preglednica 2: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Selekcija – klonska selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
- oskrba vinograda s klonskimi kandidati na Pouzelcah	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 5000 kg

- klonska selekcija	2 pregleda, 1 vinograd, 1600 pregledanih trt, izpolnjene selekcijske knjige, pridelane trsne cepljenke elit sorte Merlot za klonsko selekcijo, zbrani podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, meritve parametrov rasti in rodnosti pri 19 elitah – klonskih kandidatih, 50 vzorcev in analiz grozdja, 19 mikrovinifikacij in 19 pridelanih vin klonskih kandidatov
---------------------	--

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Trudili smo se pri oskrbi baznega matičnega vinograda, ga redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali kakovostne bazne cepiče. V okviru trsničarske pridelave smo cepili in pridelali bazne trsne cepljenke potrjenih slovenskih klonov. V rastlinjaku v Vrhopolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

Preglednica 3: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo 2

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
- oskrba baznega vinograda Pri mostu, oskrba trt v rastlinjaku	Urejen in primerno oskrbovan vinograd in rastlinjak, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 9000 kg
- vzdrževalna selekcija	2 redna pregleda, 3341 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, 30 vzorcev grozdja in kemičnih analiz grozdja, mikrovinifikacija Rebula – združenih vseh 5 klonov
- zagotavljanje baznih cepičev	število pridelanih cepičev - 149.000
- razmnoževanje trsnih cepljenk	pridelane bazne trsne cepljenke - 9.000 kom

V baznem vinogradu smo poskusno izvedli precepljanje trt sorte Žametovka na 4 različne načine, da bi pridobili izkušnje in rezultate smo pokazali pridelovalcem na Dnevu odprtih vrat. V sodelovanju s Službo za varstvo rastlin smo posebno pozornost namenili boleznim lesa vinske trte, ki so se začele pojavljati v baznem vinogradu. Začeli smo s preizkušanjem 2 inovativnih ukrepov zdravljenja obolelih trt: mehansko odstranjevanje in izrezovanje nekrotičnega, trhlega dela debla in vbrizgavanje vodikovega peroksida v debela obolelih trt. Pripravili smo tehnološki list s predstavljenimi ukrepi. Poleg tega smo začeli uvajati inovativno zimsko rez, kot eden od ukrepov za preprečevanje bolezni lesa vinske trte.

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Postopoma smo začeli z drugačnim pristopom prenosa znanja in poskušali smo zagotoviti integracijo znanja in informacij z namenom, da se dosežejo določeni sinergijski učinki pri reševanju problemov in potrebnem razvoju v slovenskem vinogradništvu.

Preglednica 4: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev strokovno-tehnične koordinacije JS vinogradništvo (dr. Tjaša Jug)

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe;	<ul style="list-style-type: none"> - interni sestanki (v organizaciji koordinatorke) so bili 12. 4., 14. 5. in 7. 11., v širši zasedbi izvajalcev, podizvajalcev, specialistov JSKS in predstavnikov izobraževalnih inštitucij pa 19. 6, 16. 8. in 18. 10.. Aktivnosti ocenjujem kot učinkovite. - skupen program dela objavljen na spletni strani: učinkovito http://www.mkgp.gov.si/si/delovna_podrocja/kmetijstvo/javne_sluzbe_v_proizvodnji_kmetijskih_rastlin/javna_sluzba_v_vinogradnistvu/
pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljanje informacijskega materiala v medijih;	<ul style="list-style-type: none"> - Trsničarski posvet, 18. 10. 18 v Šentjerneju. - 3 strokovne objave: Jantarna kislina in njen vpliv na skupne kisline v vinu [snv-1-18] Učinkovito spremljanje dozorevanja grozdja [snv-2-18] Obvladovanje bolezni lesa vinske trte [snv-3-18] - 3 strokovna predavanja za kmetijske svetovalce in pridelovalce: Organoleptična ocena vina Selekcija vinske trte na Primorskem Predstavitel javne službe na Trsničarske m posvetu

	<p>[http://prezi.com/rwsbno7dfmwr/?utm_campaign=share&utm_medium=copy] http://prezi.com/mddasvrdf8wp/?utm_campaign=share&utm_medium=copy http://prezi.com/1dwntlmxf l/?utm_campaign=share&utm_medium=copy]</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje na dnevu odprtih vrat: 16. 8. 18 dan odprtih vrat STS Ivanjokovi, 22. 8. 18 dan odprtih vrat STS Vrhpolje - učinkovito - posredovanje zgoraj omenjenega zainteresirani javnosti preko zavodskih komunikacijskih kanalov - delno učinkovito. Veliko boljše bi bilo, če bi bili strokovni prispevki JS nekje zbrani, npr. na spletni strani MKGP. <p>https://www.kmetijskizavod-ng.si/panoge/2017052511285930/vinogradnistvo https://www.kmetijskizavod-ng.si/panoge/2017052511292107/vinarstvo</p>
<p>sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni;</p>	<p>Naloga je bila sicer v celoti opravljena, smiselno je, da se koordinator pojavlja na čim več dogodkih, vendar jo ocenjujem zgolj kot delno učinkovito. Predvsem je cilj nejasen, kaj bi želeli z njim doseči. Je koordinator strokovnjak, ki naj bi prinašal novosti, je pomembno, da si povečuje bibliografijo, ali je njegova naloga bolj prenos informacij med vsemi potencialno zainteresiranimi, vzpodbujanje k organizaciji dogodkov.</p> <p>Srečanja na mednarodni ravni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strokovno predavanje Acidification of must: yes or no? na mednarodni konferenci AGRORES, 1. 3. 2018 v Banji luki - predstavitev posterja Evaluation of different clones of grapevine regarding local meteorological conditions na mednarodni konferenci UV4PLANT, 17. 4. 18 na Bledu [Bled2018-2] <p>srečanja na nacionalni ravni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 14. 2. 18 udeležba na simpoziju Soil Health na KIS - 21. 3. 18 udeležba na dnevu Bolezni lesa v organizaciji SDVVS - 25. 5. 18 udeležba na študentskem festivalu vin v Vipavi - 18. 10. 18 udeležba na trsničarskem posvetu v Šentjernej - 15. 11. 18 udeležba na degustaciji tolerantnih sort Meranovo <p>srečanja na lokalni ravni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 22. 2. 18 udeležba na strokovnem posvetu Selekcija danes in tolerantne sorte - 8. 6. 18 predstavitev koordinatorja na dnevu sadjarjev in vinogradnikov v Mariboru - 19. 6. 18 udeležba na posvetu Trte in vino zakladi Primorske - 21. in 22. 6. 18 udeležba na strokovni ekskurziji v organizaciji SDVVS v Srbijo - 6. 11. 18 strokovni sestanek na temo strokovnih nalog v okviru javne službe za vinogradništvo v vinorodni deželi Primorska - 4. 11. 18 udeležba na vinogradniškem dnevu v okviru Lombergarjevih dni.
<p> vključevanje vsebin iz dejavnosti v prim. in sek. raven izobraževanja in sodelovanje z izobražev. ustanovami</p>	<p>Učinkovito, z vključevanjem izobraževalnih ustanov v strokovne sestanke.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vsaj 3 praktikanti v okviru zavoda izvedeno AŽL + STS • vsaj 3 organizirane skupine študentov v okviru zavoda izvedeno STS

Poskusni center za oljkarstvo

Vodja oddelka: mag. Viljanka Vesel

Enoletni program dela je vpet v sedemletni program PCO. Delo je potekalo po načrtovanem programu dela za leto 2018.

V prvem delu leta je bil večji poudarek na organizacijskem delu, predvsem na obdelavi podatkov in pripravi poročil, v drugi polovici pa velik poudarek na strokovnem delu zaradi same narave dela oljke. Zaradi pomanjkanja delovne sile smo si pomagali s podjemnim delom in kmetijskimi svetovalci.

V programu za 2018 so vključene naslednje naloge: selekcija domačih in udomačenih sort oljk s pregledom dosedanjega dela po sortah in akcesijah, introdukcija oljk s pregledom dosedanjega dela po sortah, zagotavljanje matičnega materiala, ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave Istrske belice, ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort in ugotavljanje vrednosti oljk za pridelavo – spremljanje dozorevanja.

Naloge, ki so poleg naštetih nujno potrebne za delovanje PCO so naslednje:

- organizacijsko delo, programi, poročila
- soorganizacija posvetov in razstav
- povezovanje z drugimi inštitucijami (fakultetami, inštituti, centri, svetovalci, raziskovalci...)
- lastno izobraževanje, izpopolnjevanje, tečaji
- priprava demonstracij, predavanj, tečajev, člankov, referatov... (Seznanjanje z izvajanjem aplikativnih poskusov in izsledki)
- sodelovanje pri projektih
- sodelovanje v nacionalnem svetu za oljkarstvo, strokovnih skupinah...
- sodelovanje z društvi, občinami, mednarodnimi organizacijami

1. Selekcija domačih in udomačenih sort oljk

Naloga vključuje pregled dosedanjega dela po sortah in akcesijah in izvajanje selekcije.

1.1. Pregled dosedanjega dela

Poleg strokovne naloge selekcije so v tem obdobju potekali tudi nekateri projekti, v katerih so bili pridobljeni še dodatni podatki o opazovanih sortah. Zbranih je bilo veliko podatkov, ki jih je treba sistematično obdelati za dejanski pregled stanja po posamezni akcesiji oziroma sorti. Namen naloge je vzpostavitev baze podatkov o posamezni sorti/akcesiji kot osnova za nadaljnje sistematično delo na področju selekcije. Na podlagi informacij do sedaj opravljenih genotipizacij smo v letu 2018 zbirali in na novo poimenovali akcesije opazovane v preteklem obdobju. Dopolnjevali smo seznam opisanih sort iz obdobja 1998 do 2017 ter pripravili materiale za objavo – »Podlaga za morfološko in agronomsko opisovanje sort« (enako za 2.1 Introdukcija) in »Morfološki in agronomski opis sort 'Istrska belica' in 'Štorta'«.

1.2. Izvajanje selekcije

Na celotnem oljkarskem območju (Slovenska Istra, Goriška Brda, Goriška) je še vedno veliko neraziskanih akcesij, ki bi jih bilo treba raziskati in za njih ugotoviti primernost pridelave v našem območju. V letu 2018 smo opisali 48 vzorcev listov, 13 vzorcev socvetij in 74 plodov in koščic. Pri 34 vzorcih s poudarkoma na sortah 'Buga' (2 lokaciji – 3 termini, 1 lokacija – 2 termina), 'Črnica' (3 lokacije – 3 termini, 1 lokacija – 2 termina) in 'Drobnica' (3 lokacije – 3 termini) smo v laboratorijski oljarni preverjali vsebnost olja, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho in oljčnim moljem, v laboratoriju pa preverili vsebnost olja in vode po Soxhletu (28 vzorcev). V laboratorijski oljarni smo pripravili 28 vzorcev za analizo oljčnega olja.

2. Introdukcija

Naloga vključuje pregled dosedanjega dela po sortah in akcesijah, zagotavljanje matičnega sadilnega materiala, ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave sorte 'Istrska belica' ter ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort.

2.1. Pregled dosedanjega dela po sortah

Namen naloge je vzpostavitev baze podatkov o posamezni sorti/akcesiji kot osnova za nadaljnje

sistematično delo. Na podlagi informacij do sedaj opravljenih genotipizacij smo v letu 2018 zbirali in na novo poimenovali akcesije opazovane v preteklem obdobju. Dopolnjevali smo seznam opisanih sort iz obdobja 1998 do 2017 ter pripravili materiale za objavo – »Podlaga za morfološko in agronomsko opisovanje sort« (enako za 1.1 Selekcija) in »Morfološki in agronomski opis sort 'Leccino' in 'Maurino'«.

2.2. Introdukcija

Opazovanja so potekala v dveh introdukcijsko-kolekcijskih nasadih (Purissima in Šempeter). V letu 2017 smo glede na rezultate genotipizacije označili drevesa v kolekciji Purissima, v 2018 pa tudi v Šempetru. Spremljali smo fenofaze (cvetenje, dozorevanje) in podatke iz Purissime primerjali s podatki prejšnjih let. S pomočjo meteoroloških podatkov smo poskušali pojasniti potek fenofaz. V obeh nasadih smo ovrednotili volumen krošnje, kondicijo drevesa, rodnost ter občutljivost na pavje oko in nizke temperature (spomladanska pozeba v 2018). V nasadu na Purissimi smo stehali pridelek. Na Purissimi smo poleg 15 vzorcev iz naloge 4.2 (3 termini, 5 sort: 'Arbequina', 'Leccio del corno', 'Leccione', 'Maurino', 'Štorta') in 9 vzorcev iz naloge 1.2 (3 termini, 3 sorte: 'Buga', 'Črnica', 'Drobnica') preverjali vsebnost olja, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho in oljčnim moljem pri 40 vzorcih (26 sort oziroma akcesij) – skupno 64 vzorcev. V nasadu v Šempetru smo poleg osmih vzorcev iz naloge 1.2 (3 termini, sorti 'Črnica', 'Drobnica' in 2 termina sorta 'Buga') preverjali vsebnost olja, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho in oljčnim moljem še pri 20 vzorcih (13 sort).

3. Zagotavljanje matičnega sadilnega materiala

Naloga vključuje oskrbo matičnega nasada in ugotavljanje primerne tehnologije razmnoževanja za Istrsko belico in druge lokalne sorte. Za zagotavljanje materiala za razmnoževanje je bil v letu 2001 postavljen matični nasad sorte Istrska belica v velikosti 0,7 ha predvsem za nadomeščanje izgubljenih matičnih nasadov zaradi gradnje avtoceste. Matični nasad je postavljen iz najboljših dreves (drevesa, ki so v vseh letih opazovanja dosegla najboljšo oceno) odbranih v obstoječih matičnih nasadih. V okviru nalog PCO poteka nadzor nad delom v nasadu. Začeli smo z odbiranjem drugih sort ('Buga', 'Črnica', 'Mata', 'Štorta'). Nadaljevali smo z urejanjem dokumentacije v Fito-registru in Seme-registru (podizvajalci: Vinakoper, d.d.o., Angelo Hlaj, Danilo Markočič). V novi razmnoževalni mizi smo v treh terminih preizkušali ukoreninjenje sorte 'Istrska belica' in drugih lokalnih sort ('Buga', 'Buga-BČ', 'Črnica', 'Drobnica', 'Mata', 'Štorta').

4. Tehnologija pridelave

4.1 Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave 'Istrske belice'

V okviru naloge smo preučevali obstoječe rezultate različnih tehnologij pridelave 'Istrske belice'. Vpliv podlage na rodnost in občutljivost na nizke temperature in obnovo po pozebah v Slovenski Istri ni raziskan. V nobenem nasadu nimamo primerne števila ponovitev z različnim sadilnim materialom. V introdukcijsko-kolekcijskem nasadu Purissima smo ugotavljali razliko med različnim sadilnim materialom (potaknjenc, cepljeno na sejanec in na potaknjenc sorte 'Črnica').

Najpomembnejša naloga je ugotavljanje stanja prehranjenosti rastlin med letom tekom rasti preko analize listja. Nalogo izvajamo v sodelovanju s KSS Koper. Spremljanje poteka v petih oljčnikih sorte 'Istrska belica'. V vsakem nasadu smo odbrali pas z petimi do desetimi drevesi, na katerih tekom leta vzorčimo liste. V nasadu nad Lamo smo spremljali drevesa na potaknjencih, ki so zatravljena in brez namakanja, namakana drevesa in drevesa, ki so se donedavnega obdelovala in so namakana. V bližnjem nasadu pa smo opazovali enako stara drevesa cepljena na sejance. V nasadu Šmarje smo spremljali drevesa gojena s potaknjenci in cepljena na sorto 'Črnica'. Liste smo vzorčili v petih obdobjih (maj, julij, september, november) tekom obdobja rasti, ocenili pridelek in opravili foliarne analize (40). Podatke smo zbrali v tabelah in pripravili grafe, ki prikazujejo gibanje vsebnosti posameznih hranil v listih po lokacijah, o izsledkih pa obvestili KSS.

Na desetih do štirinajstih lokacijah smo tedensko (od 20. avgusta do 1. oktobra) spremljali napadenost plodov sorte 'Istrska belica' z oljčnim moljem. Zaradi zgodnejšega dozorevanja smo opravili preverjanja v sedmih terminih za skupno 82 vzorcev plodov.

V sodelovanju z ZRS in KSS smo opravili ogled na terenu in izpolnili vprašalnike o tehnologiji pridelave ter ovrednotili rodni nastavek. Na podlagi obstoječih tehnologij pridelave in drugih podatkov smo pripravili tehnološka priporočila in navodila za tehnologijo pridelave sorte 'Istrska belica'.

4.2. Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort

V obstoječih kolekcijsko-introdukcijskih nasadih Purissima in Šempeter ter na terenu so zasajene tako domače kot tuje registrirane sorte, za katere se je v okviru dosedanjih strokovnih nalog že ugotavljala

primernost pridelave, vendar v premajhnem obsegu, da bi se lahko na podlagi teh podatkov pripravili končni zaključki o primernosti intenzivnega širjenja v proizvodne nasade. Namen je preučitev nekaterih zanimivih registriranih sort in ugotovitev primernosti za širjenje v proizvodne nasade ter tehnologije za posamezno sorto. Na terenu smo poiskali dobre prakse primerne tehnologije za sorte 'Arbequina', 'Itrana', 'Leccio del corno', 'Leccione', 'Maurino' in 'Štorta'. V sodelovanju z ZRS in KSS smo opravili ogled na terenu in izpolnili vprašalnike o tehnologiji pridelave ter ovrednotili rodni nastavek, volumen krošnje, kondicijo drevesa in občutljivost na pavje oko. Fenofaze za sorte 'Arbequina', 'Leccio del corno', 'Leccione', 'Maurino', 'Štorta' smo spremljali v okviru 2.2 (Purissima), za sorto 'Itrana' pa v nasadu na Ronku. Na obeh lokacijah smo imeli za primerjavo sorti 'Leccino' in 'Istrska belica'.

V laboratorijski oljarni smo v treh terminih pri šestih navedenih sortah iz enega nasada in pri štirih od teh šestih še iz drugega proizvodnega nasada preverjali vsebnost olja, težo, obarvanost in trdoto plodov ter okuženost z oljčno muho in oljčnim moljem. Skupaj smo preverjali 22 vzorcev, ki so bili pripravljene tudi za analizo oljčnega olja.

5. Ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo – spremljanje dozorevanja

Vsebnost olja se v plodovih v jesenskem času hitro spreminja. Za doseganje primerno visokega pridelka, hkrati pa tudi dobre kakovosti oljčnega olja je za določanje primerne časa obiranja zelo pomembno spremljanje obarvanosti plodov in vsebnosti olja v plodovih. Plodove za izvajanje analiz smo jemali na štirih lokacijah v Slovenski Istri (Ankaran, Strunjan, Sveti Peter in Baredi), na lokaciji na goriškem (Kromberk) in v Brdih (Kozana, Gradno) za sorto Leccino in na sedmih lokacijah za sorto Istrska belica (dodatno Bivje), kjer smo tedensko pobirali vzorce enakomerno po krošnji desetih dreves. V 2018 smo začeli s pobiranjem vzorcev obeh sort 2. oziroma 3. septembra. S pobiranjem vzorcev smo končali ob običajnem času obiranja posameznih pridelovalcev z izjemo dveh lokacij. V Strunjanu in Ankaranu smo zadnji vzorec sorte 'Leccino' in sorte 'Istrska belica' pobrali 18. novembra. Tako smo na lokacijah Strunjan in Ankaran preverjali dozorevanje in oljevitost v laboratorijski oljarni pri 24 vzorcih sorte 'Leccino' in 24 vzorcih sorte 'Istrska belica' (skupaj 48). Poleg tega pa smo preverjali dozorevanje in oljevitost v laboratorijski oljarni še na drugih lokacijah – pri rednem pregledovanju dozorevanja smo opravili preverjanje še pri 40 vzorcih sorte 'Leccino', 58 sorte 'Istrska belica' in 17 vzorcih sorte 'Maurino', skupaj torej pri 163 vzorcih. Občasno smo preverjali dozorevanje tudi na drugih lokacijah.

Ob vsakem obiranju smo stehali 100 plodov, da smo ugotovili povprečno težo ploda, izmerili trdoto naključno izbranih 100 plodov ter določili indeks zrelosti po metodi, ki so jo razvili v Estacion de Olivicultura y Elaiotecnica de Jaen (Španija), kot jo opisuje Piedra (1987). Pri tej metodi upoštevamo za določanje stopnje zrelosti tako obarvanje povrhnjice kot tudi mesa.

Zaradi izkušenj močnega napada z oljčno muho v letu 2014 smo nadaljevali tudi s spremljanjem vidne okužbe z oljčno muho. Zaradi težav z oljčnim moljem v letu 2016 smo spremljali tudi poškodovanost koščice zaradi napada oljčnega molja. V laboratoriju smo pri vzorcih iz nasada v Ankaranu in Strunjanu s Soxhletovo metodo določili vsebnost (%) olja, vode in suhe snovi v plodovih in izračunali % olja na suho snov skupno (20).

Pri tolmačenju rezultatov smo si pomagali s hidrometeorološkimi podatki ARSO. Informacije o dozorevanju so bile objavljene na spletni strani zavoda. Poleg tega smo informacije o dozorevanju pošiljali po elektronski pošti na več kot 200 naslovov.

Poleg vsebnosti olja, ki se spreminja v času dozorevanja, se seveda spreminja tudi vsebnost številnih snovi, ki vplivajo na kakovost oljčnega olja. Priprava olja za spremljanje kakovosti je potekala pri dveh sortah ('Istrska belica', 'Leccino') na dveh lokacijah (Beneša - Ankaran, Ronk - Strunjan) v petih terminih. V poskus je bilo vključenih 10 dreves vsake sorte, na katerih smo v vsakem terminu nabrali približno 5 kg oljk. Ker so predelovalci prej zaključili z obiranjem, so pustili PCO neobrana drevesa. Predelava je potekala v laboratorijski oljarni v okviru Poskusnega centra za oljkarstvo vsake dva tedna od 23. septembra dalje - tako smo plodove obeh sort pobrali 23. septembra, 7. in 21. oktobra, ter 4. in 18. novembra. Število pripravljenih vzorcev za analizo je bilo enako planu – 20.

6. Izobraževanje, sodelovanje z inštitucijami in ostalo delo

Organizacija in planiranje dela ter spremljanje finančnega stanja centra je naloga, ki zaseda velik delež časa, saj le tako lahko najboljše speljemo zadane naloge. K temu delu spadajo mesečni obračuni, pregled sredstev, mesečna in letna poročila, priprava programov (enoletni in večletni), poročila rezultatov dela v laboratorijski oljarni, plan dela za krajše obdobje (cvetenje, obiranje – jeseni...). Pomembni del so tudi

povezovanje znotraj zavoda (kolegiji), s kmetijsko svetovalno službo ter zunanjimi inštitucijami (MKGP, UP ZRS – Znanstveno raziskovalno središče Koper...) in društvi (ZDOS – Zveza društev oljkarjev Slovenije, DOSI – Društvo oljkarjev Slovenske Istre, DOB – Društvo oljkarjev Brd, GOD – goriško oljkarsko društvo, VINOL). V prvi polovici leta smo veliko dela posvetili vnašanju in obdelavi podatkov strokovnih nalog, ki smo jih v jesenskem času opravili. V zadnjem letu smo veliko časa porabili za pripravo podlag za mesečno poročanje in poročanje samo.

V sodelovanju z Društvom oljkarjev Slovenske Istre (DOSI) in vsemi obalnimi občinami (Ankaran, Izola, Koper, Piran) smo pomagali pri organizaciji Festivala zlate oljčne vejice, ki se je odvijal v Ankaranu. Organizirali smo tekmovanje petošolcev v okviru praznika: povabili smo vse osnovne šole k sodelovanju, vsem prijavljenim ekipam poslali materiale in jih obvestili o načinu tekmovanja, pripravili predavanje z degustacijo oljčnega olja in vodili kviz »Oljka, ali te poznam?«. Bili smo soorganizatorji mednarodnega posveta »Oljčno olje in zdravje« in ob zaključku sodelovali pri zbiranju materialov iz posveta za objavo.

Pripravili smo prispevek »Značilnosti pozebe oljk v 2018« (v sodelovanju s KSS in ZRS) in prispevek »Cvetenje in oploditev«. Poleg tega smo pripravili intervju z zmagovalcem Zlate oljčne vejice.

V jeseni smo v okviru prireditve »Obiranje oljke županov« aktivno sodelovali pri pripravi in poteku dogodka. Poleg razstave različnih sort in olj iz različnih sort smo na novinarski konferenci predstavili pomen zgodnjega obiranja za doseganje kakovosti. Ob tej priložnosti smo predstavili tudi drugo delo centra.

V jesenskem času smo na terenu in v laboratorijski oljarni predstavili oljkarstvo, delo centra, degustacijo... različnim skupinam. S pomočjo literature in udeležb na različnih prireditvah smo se med letom izobraževali (okrogla miza »Tropine«, preverjanje degustacijske skupine s skupino italijanskih degustatorjev in sodelovali pri degustaciji oljčnega olja (Vinol, Krasica).

Kljub temu da uradno nismo svetovalna inštitucija pa se pridelovalci obračajo na nas z različnimi vprašanji. Tako jim svetujemo glede varstva (pavje oko, oljčna muha, molj...), postavitve nasadov, odpadanju plodov in diferenciaciji, sort, olja (kakovost, shranjevanje olja, čas obiranja, vsebnost olja v plodovih, prodaja olja...) in označbah. Pripravili smo podlage za izračunavanje količine gnojil za pridelavo. Z ogledi v nasadih smo ugotavljali predvsem rodnost, sorte ter težave zaradi škodljivcev in vremenskih okoliščin (suša). Zaradi slednjega in zaradi preverjanja vpliva okoljskih razmer na vse dogajanje v nasadih (cvetenje, dozorevanje, spremembe v kakovosti...) smo sproti zbirali pomembne meteorološke podatke in pripravili primerjave s prejšnjimi leti.

Med letom smo sodelovali pri pregledu in pripombah nekaterih podzakonskih aktov ter pregledovali uredbe in pravilnike, ki se nanašajo na oljkarstvo.

Preko medijev smo informirali o delu centra in rezultatih. V okviru prireditve „Kmetijski dnevi“ v Kopru (oktober) smo sodelovali s predstavitvijo dela PCO, posameznih sort in olja.

7. Investicije

Investicij ni bilo.

Projektni oddelek

Vodja: Slava Božič, univ.dipl.ing.živ.teh.

Projektni oddelek je v letu 2018 izvajal koordinacijo priprave projektnih predlogov in tehnično-administrativno podporo pri izvajanju projektov. Spremljali smo nacionalne, čezmejne in transnacionalne razpise ter iskali možnost za sodelovanje v projektnih partnerstvih glede na prioritete in strokovne kompetence Zavoda.

Izpostavljamo dva večja projekta:

Sodelovali smo pri pripravah strateškega projekta "GREVISLIN - Zelena infrastruktura, ohranjanje in izboljšanje stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov ob rekah" (INTERREG V-A Italija – Slovenija 2014-2020), ki je bil junija 2018 tudi odobren za sofinanciranje. Gre za naravovarstveno obarvan projekt na temo vzpostavitve zelenih infrastruktur, ohranjanja in izboljšanja ugodnega stanja ogroženih živalskih vrst in habitatov, katerega skupna vrednost znaša 2,9 mio EUR. Na slovenski strani bodo aktivnosti potekale na območju porečja reke Vipave. Oblikovali smo projektno skupino ter pričeli z izvajanjem projekta.

Ravno tako smo sodelovali pri pripravi "Integriranega projekta za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Slovenij LIFE "LIFE-IP NATURA.SI -", ki je bil dokončno odobren konec lanskega leta. Gre za osemletni projekt, katerega skupna vrednost znaša 17 mio EUR, partnerstvo pa sestavlja 15 slovenskih institucij. Eden od ciljev projekta je dobro sodelovanje in redno komuniciranje med oblikovalci politik in inštitucijami odgovornimi za implementacijo ukrepov Programa upravljanja Nature 2000, vključno z dobro razvito svetovalno službo.

V okviru projektnega oddelka je v letu 2018 potekala tudi promocija Zavoda in stiki z javnostjo. Opravljali smo vlogo uredništva spletnega mesta ter profilov Zavoda na socialnih omrežjih. V okviru te naloge smo skrbeli za učinkovito urednikovanje ter optimalno delovanje spletne strani, koordinacijo spletnih aktivnosti med zaposlenimi in z zunanjim podjetjem, ki je odgovorno za tehnično vzdrževanje spletnega mesta. Skrbeli smo za razvoj vsebin spletnega mesta Zavoda, za ažurnost spletnih vsebin, širjenje vsebin tudi preko socialnih omrežij ter posledično skrbeli za spletno predstavitev aktivnosti, dejavnosti in ponudbe Zavoda, kar v končni fazi prispeva k večji prepoznavnosti Zavoda.

Drevesnica Bilje

Vodja: Silva Rojc

V letu 2018 je bilo v drevesnici vključno z vodjo oddelka redno zaposlenih 7 delavcev za poln delovni čas.

Pridelava sadik

Spomladi 2018 smo v drevesnici posadili cca 60.500 podlag in 39.500 sadik aktinidije, jagodičja in drugih sadnih vrst v lonce, skupaj 100.000 rastlin.

Spomladi 2018 je bilo pocepljenih 6.500 podlag kakija, poleti pa še 51.000 ostalih podlag, od tega 3.000 breskev na 2 oči za prodajo okulantov.

Zaradi nizkih temperatur in slabega vremena konec februarja in v začetku marca, smo bili spomladi 2018 z deli v velikem zaostanku. Ko so se vremenski pogoji izboljšali, je bilo sajenje, cepljenje in prodaja istočasno. Dela je bilo potrebno opraviti v kratkem času. Se posebej se je zakasnila prodaja in sajenje. Zemlja je bila še mokra, zato jo je bilo nemogoče optimalno pripraviti za sajenje. Ker pa so podlage začele odganjati, s sajenjem ni bilo več mogoče odlašati. Po sajenju je nastopila suša, kar je zopet povzročilo veliko težav. Kasneje so se razmere uredile, tako, da je pridelava sadik potekala v redu in smo pridelali kakovostne sadike.

Jeseni je bilo lepo, suho vreme, tako, da je izkop sadik potekal po planu. Sadike smo pravočasno izkopali, odpremili trgovinam in odprli maloprodajo. Nekaj pa je pripomogel tudi sistem cepljenja v dveh blokih, ki nam omogoča, da lahko pridemo do večine sort preden je izkop končan. Nemogoče je celotno proizvodnjo sadik izkopati do konca oktobra.

Prodaja

Glede na vremenske razmere spomladi 2018, je bila prodaja nekoliko slabša kot v letu 2017. Prodaja se je zavlekla v april in je bila kljub vsemu boljša kot smo pričakovali. Je pa po trgovinah ostalo veliko neprodanih sadik, kar je seveda vplivalo na manjšo prodajo trgovinam v jeseni. To je vplivalo na slabšo prodajo sadik tudi v jeseni 2018.

Tudi v sezoni 2017/2018 je bilo prodanih manj sadik kot v prejšnji, saj se je jeseni 2017 prodaja hitro zaključila in spomladi 2018 pozno začela. Najbolj se je zmanjšala prodaja sadik jablan, češenj, aktinidije in kakija. Prodaja ostalih sadnih vrst je bila v okvirih prejšnje sezone.

Težave pri pridelavi sadik

Velik problem nam predstavlja pridobivanje primernih zemljišč za drevesnico. Na tem področju so zemljišča prodnata in mestoma zelo plitka, kar se odraža na rasti in izplenu sadik.

Problem je tudi razdrobljenost, parcele so majhne kar nam povzroča težave pri škropljenju in namakanju. V letu 2018 smo imeli drevesnico na 4 lokacijah in na kar 6 parcelah.

Zaradi vse bolj zaostrenih fitosanitarnih pogojev za pridelovanje sadik moramo drevesnico seliti izven Biljensko orehovskega polja. Na Šempetrskem polju so pritiski vode tako slabi, da moramo namakati ponoči, v Vrtočah pa ni namakalnega sistema, tako, da moramo črpati vodo iz Vipave.

Na celotnem območju je veliko divjadi. Skoraj vse parcele moramo ograditi, kar nam povečuje stroške pridelave.

Vedno več je zaščitene sort. Čeprav se trudimo, cepičev nekaterih najbolj iskanih sort, predvsem češenj, ne moremo dobiti. Tudi to je deloma razlog upada prodaja sadik češenj.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljih v primerjavi z načrtovanimi cilji iz finančnega načrta za leto 2018, doseženimi cilji v letu 2018 ter ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja po oddelkih

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Za oddelk svetovalne službe je bilo v letu 2018 načrtovano 1.450.754,01€ rednih prihodkov, uresničeno pa jih je bilo 1.469.918,29€. Minimalni odhodki oddelka (zakonsko določeni stroški dela ter minimalni stroški materiala in storitev, ki omogočajo delovanje oddelka), pri sedanjih organizacijski sestavi znašajo v letu 2018 1.514.774,75€ oziroma cca 1,5 mio€ na leto. Odhodki oddelka so se v letu 2018 pokrivali s sledečimi prihodki oziroma viri sredstev:

1.069.581,23€	iz PP 131710 oziroma 70,61% vseh odhodkov
139.407,79€	iz pomoči pri izpolnjevanju subvencijskih vlog kmetom oziroma 9,20% odhodkov
140.186,73€	iz aktivnosti izvedenih v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 oziroma 9,25%
120.742,54€	iz ostalih aktivnosti oddelka (izvedba predavanj in tečajev, fadn knjigovodstvo, izdelava vlog in poslovnih načrtov za prijave na javne razpise...)
1.469.918,29€	Skupaj

V oddelku že od leta 2012 nastaja strukturno neskladje med odhodki in prihodki, ki se je letos pokrilo z izvedbo individualnih svetovanj na področju Programov razvoja podeželja.

ODDELEK ŽIVINOREJE

Oddelk živinoreje je načrtoval 1.115.415,87€ prihodkov iz poslovanja za leto 2018, od tega iz PP 540610 za opravljanje javne službe 530.104,04€, 1.372,14€ iz PP 130029 za registracijo živali ter 583.939,69€ drugih »ne proračunskih« prihodkov (prodaja ušesnih znamk za govedo in drobnico, bikcev, bikovskega semena, pripomočkov za sirarstvo ter storitev mlečnega laboratorija). Načrtovano je bilo uresničeno v celoti na javnem delu delovanja oddelka, na tržnem delu oddelka pa preseženo.

ODDELKI CENTROV

Za javno financirano delovanja Sadjarskega centra, Seleksijsko trsničarskega središča in je bilo v finančnem načrtu za leto 2018 predvideno 307.644€, ki so bila glede na vsa opravljena dela tudi v celoti izkoriščena. Centri so za leto 2018 načrtovali 146.937€ prihodkov iz lastne dejavnosti, dosegli pa so jih 139.958€.

ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN

Finančni načrt oddelka za varstvo rastlin je za delovanje oddelka v letu 2018 predvideval 283.795€ prihodkov iz proračunskih postavk 130050, 130036, 1180040, 180041, 130033 in 130053. Oddelk je zadane mu naloge tudi realiziral.

LASTNA DEJAVNOST

V sklopu lastne dejavnosti je drevesnica dosegla 560.288€ rednih prihodkov, kar je za 10% bolje kot v letu poprej in za 1,52% bolje od načrtovanega. Agroživilski laboratorij je v letu 2018 načrtoval 167.315€ rednih prihodkov, dosegel pa jih je 168.997. V finančno računovodski službi so načrtovane lastne prihodke v letu 2018 uresničili 97%, za delovanje OE KGZS je Zavod iz zborničnega prispevka pridobili 402,57€, kar je približno enako kot načrtovano.

Zaključek

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je leto 2018 zaključil bolje kot je predvideval v Finančnem načrtu za leto 2018 in dosegel presežek prihodkov v skupnem znesku **41.169,80€** kar je bolje od načrtovanega in več kot v letu 2017.

Kazalniki gospodarnosti (v €)

a) kazalnik gospodarnosti

	Leto 2018	Leto 2017	indeks
Prihodki	4.257.897	4.079.275	104,38
Odhodki	4.216.727	4.042.468	104,31
Kazalnik	1,010	1,009	100,07

b) stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov

	Leto 2018	Leto 2017	indeks
Stroški dela	2.748.653	2.653.929	103,57
Prihodki od posl.	4.193.243	3.946.119	106,26

Kazalnik	0,655	0,673	97,47
----------	-------	-------	-------

c) stopnja materialne stroškovnosti posl. prihodkov (v €)

	Leto 2018	Leto 2017	indeks
Stroški materiala in storitev	1.370.302	1.289.215	106,29
Prihodki od POS.	4.193.243	3.946.119	106,26
Kazalnik	0,327	0,327	100,03

Iz kazalnikov je razvidno, da se je zavodu v letu 2018 izboljšala gospodarnost poslovanja, povečala delovna učinkovitost ter ostala enaka materialna učinkovitost. Gospodarnost se je izboljšala, ker je zavodu uspelo povečati prihodke bolj kot odhodke, delovna učinkovitost se je izboljšala na račun ustvarjanja večjih prihodkov z istim vložkom dela.

Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika

Notranjo revizijo je v letu 2017 opravila revizijska hiša M-Revizija in svetovanje, d.o.o., ki je revidirala Letno poročilo 2017, davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb, ter notranje kontrole na področju pravilnosti kontnega načrta in brezpapirnega poslovanja na področju plač. Iz osnutka revizijskega poročila je razvidno da nepravilnosti in pomanjkljivosti na revidiranih področjih niso bile ugotovljene. Tudi za leto 2018 je bila za izvedbo notranje revizije izbrana zgoraj navedena revizijska družba v skladu z Zakonom o javnem naročanju, ker je bila edini ponudnik. Letos bodo predmet revidiranja Letno poročilo 2018, notranje kontrole na področju obračunavanja nedokončanih proizvojenj oddelkov zavoda, kontrole na področju evidentiranja in obračunavanja davka na dodano vrednost ter davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb.

Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa v letu 2018 ni bilo.

Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi in zakaj niso bili doseženi

Zastavljeni cilji doseženi. Cilj »Pozitivno poslovanje Zavoda« smo dosegli predvsem z dodatnimi prizadevanji vseh zaposlenih za pridobivanje dodatnih sredstev na trgu. Cilj povečanja proračunskega financiranja oddelka za kmetijsko svetovanje in oddelka za živinorejo za opravljene storitve ni bil povsem dosežen, je pa bila v oddelku kmetijskega svetovanja pozitivna izvedba individualnih svetovanj na področju Programa razvoja podeželja.

Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na kmetijstvo, gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Ekonomski položaj kmetijstva se še vedno poslabšuje. Delovanje zavoda pa je neposredno povezano z uspehom gospodarjenja kmetijskih gospodarstev. Ekonomski in socialni problemi vedno bolj postajajo osrednji problem podeželja. Prav na teh področjih se zavod s svojimi strokovnimi službami aktivno vključuje, predvsem z različnimi razvojnimi programi, kot tudi z nudenjem pomoči kmetom pri pridobivanju subvencij in izvajanjem ukrepov kmetijske politike.

Tabela 1: Število sistemiziranih delovnih mest po veljavni sistemizaciji v letu 2018

Organizacijska struktura	Število sistemiziranih delovnih mest 31.12.2018	Število zaposlenih 31.12.2018	Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2018	Vir financiranja v letu 2018
Vodstvo Zavoda	3			
Direktor		1	1-VII/1	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Namestnik direktorja				
Oddelek Splošni posli, finance in računovodstvo				
Splošni posli	11	3	1-VII/2, 1-VII/1, 1-II	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih

Finance in računovodstvo	7	4	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek za kmetijsko svetovanje	95	41	2-VIII, 25-VII/2, 11-VII/1, 3-VI	PP-131710, delno iz lastnih prihodkov
Oddelek za živinorejo	45	20,88	4-VII/2, 1-VII/1, 16-V, 1-IV,	PP-540610, PP-130029, delno rejci, delno lastna sredstva
Oddelek za gozdarsko svetovanje	4			
Računovodstvo kmetij		1	1-V	lastna dejavnost
Oddelek Sadjarski center Bilje	10	4,75	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V, 1-IV	PP-143010, delno lastna sredstva
Oddelek Selekcijsko trsničarsko središče Vrhpolje	11	2,80	1-IX, 1-VII/2, 2-VII/1	PP-143010, delno lastna sredstva
Oddelek Poskusni center za oljkarstvo	4	1	1-VIII	PP-140026, delno lastna sredstva
Oddelek Drevesnica Bilje	23	7	2-VII/2, 3-V, 2-II	lastna dejavnost
Raziskovalni oddelek	9	0,7	1-IX	lastna dejavnost
Projektni oddelek	22	2	2-VII/2	projekti SLO-HR 2014-2020, projekti SLO-ITA 2014-2020
Oddelek za varstvo rastlin	18	8	2-IX, 1-VIII, 4-VII/2, 1-VII/1, 1-V	PP 130053, 130036, 130033, 140028, 160087, 160088, delno lastna sredstva
Oddelek Agroživilski laboratorij	11	5,0	1-VIII, 2-VII/2, 1-VII/1, 2-V	lastna sredstva delno PP142910
SKUPAJ	273	102,13		

Pojasnila k Tabeli 1: Podatki prikazujejo polne delovne moči. V tabeli so prikazane polne delovne moči kar pomeni, da zaposleni za polovični delovni čas predstavlja samo polovico delovne moči. Zajete so tudi zaposlitve, pri katerih gre za popolnitev delovnega časa zaposlenega, ki dela krajši delovni čas od polnega na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali ki za določen čas nadomešča začasno odsotnega zaposlenega zaradi starševskega varstva ali bolniške nad 30 dni.

V letu 2018 so bile izvedene nove zaposlitve v Oddelku Sadjarski center Bilje – 1, v Oddelku STS Vrhpolje – 1, v Oddelku za kmetijsko svetovanje – 3, v Oddelku Drevesnica Bilje - 1. V Oddelku za kmetijsko svetovanje sta bili 2 prenehanji pogodbe o zaposlitvi – ena zaradi smrti zaposlenega, druga pa zaradi izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi. V Oddelku Drevesnica Bilje je sporazumno prenehala pogodba o zaposlitvi enemu delavcu, v Oddelku Splošni posli se je upokojila ena delavka.

Manjša opravila, za katera ni možno skleniti pogodbe o zaposlitvi, vključno s sezonskimi deli v kmetijstvu, so bila opravljena s pogodbo o delu ali z delom preko študentskega servisa. Tudi v bodoče bomo skrbno pristopali k varovanju zdravja zaposlenih in potrebnemu funkcionalnemu izobraževanju.

Investicijska vlaganja

V letu 2018 je zavod aktiviral za **173.675,57€** neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Viri aktiviranih sredstev so bili sledeči (v €):

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE PP 131710	12.649,00
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN PP 130053	8.000,00
SCB in STS PP 143010	25.000,00
ODDELEK ŽIVINOREJE PP 540610	1.280,00
LASTNA DEJAVNOST-amortizacijska sredstva leta 2018 in 2017	126.446,62

LASTNA DEJAVNOST-presežek prihodkov nad odhodki	299,95
Skupaj	173.675,57

Sredstva smo namenili za (v €):

1. Novo službeno vozilo, računalniško in telekomunikacijsko opremo, pisarniško pohištvo in klimatske naprave v Oddelku Kmetijsko svetovalne službe	KSS	15.359,89
2. Novo tovorno vozilo, nekaj rač. in pisarniške opreme v Drevesnici v Biljah	DRE	22.855,74
3. Ureditev prostorov, računalniška in pisarniška oprema na Upravi zavoda	UPR	24.211,91
4. Novo vozilo, laboratorijska oprema, rač. in pisarniška prema v Oddelku AGŽL	AGŽL	21.373,89
5. Vrtni okopalnik, rač. in pisarniška oprema, terhtnica v STS v Vrhpolju	STS	18.984,21
6. Svetovalnica za izdelavo sirov, rač. in pisarniška oprema v Oddelku živinoreje	ŽIV	42.704,25
7. Namakalni sistemi, pis. in rač.oprema, vinograd v Sadjarskem centru Bilje	SCB	15.051,82
8. Računalniška in telekomun, oprema v Projektni enoti in PCO	PCO	1.002,80
8. Senzorji in baterije in celice za adcon postaje, prenosna računalnika ter nekaj delovne opreme in dva mobitela v Oddelku varstva rastlin	OVR	12.131,06
	Skupaj	173.675,57

Uprava

Delo uprave je potekalo skladno s sprejetim programom dela in finančnim načrtom ob upoštevanju vse predmetne zakonodaje ter v tesnem sodelovanju z vodstvom ustanovitelja.

Pri vodenju smo upoštevali sklepe kolegija direktorja ter sveta zavoda. Osredotočili smo se na zniževanje stroškov, zagotavljanje tekoče likvidnosti za poravnavo vseh obveznosti in redno izplačilo plač. Za izvajanje nabav materiala in storitev smo vodili potrebne postopke skladno z Zakonom o javnem naročanju. Za izvedbo vseh potrebnih investicij smo pripravljali potrebne finančne ocene za zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev. Uprava je, poleg svojih rednih nalog, zagotavljala podporo vsem organizacijskim delom zavoda, zbornici in območnim enotam zbornice na vodstvenem, finančno-računovodskem, splošno-kadrovskem in pravnem področju.

Oddelk finance in računovodstvo je po pogodbi izvajal še finančno računovodske storitve za dve zunanji pravni osebi ter petindvajset kmetij. Direktor je po funkciji opravljal še vodenje OE KGZS Nova Gorica ter usklajeval delo in sodeloval na sestankih OE Koper in OE Postojna.

V veliki meri je bilo delo uprave, skupno z odgovornimi nosilci vodstvenih funkcij, usmerjeno v povezovanje in sodelovanje s sorodnimi domačimi in tujimi institucijami, državnimi organi in lokalnimi skupnostmi. Uspešno vodimo številne evropske projekte, preko katerih je naše sodelovanje z drugimi institucijami še tesnejše.

Uprava je sproti pripravljala vsa potrebna gradiva za svet zavoda. Svet zavoda se je v letu 2018 sestal petkrat na rednih sejah in eni korespondenčni seji. Na rednih sejah je svet zavoda sprejel Letno poročilo za leto 2017, sprejel Program dela za leto 2019, sprejel Program dela za leto 2018 za Sadjarski center in Seleksijsko trsničarsko središče, imenoval Direktorja zavoda ter sprejel spremembe Satuta in Pravilnika o sistematizaciji in notranji organizaciji delovnih mest. Veliko dodatnega dela je bilo potrebnega tudi za sprotne poročanje KGZS po metodologiji za spremljanje dela in poslovanja posameznih javnih služb.

Zaključek

Značilnosti poslovnega leta 2018 so bile: Pozno sprejet finančni načrt na MKGP, primanjkljaj sredstev na javnem delu v oddelku za kmetijsko svetovanje in živinoreji, povečana aktivnost za zagotavljanje dodatnih sredstev na tržnem delu. Kljub vsemu ocenjujemo da je poslovni rezultat zavoda zelo dober, ob dejstvu, da prihodki tržnega dela dejavnosti pokrivajo zajeten del stroškov, sicer v osnovi proračunsko financiranih, javnih služb. Sprejeti program dela smo po vsebinski plati v celoti realizirali in v določenih segmentih celo presegle. Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je poslovno leto 2018 zaključil boljše kot je planiral v Finančnem načrtu za leto 2018 in dosegel presežek prihodkov nad odhodki v skupnem znesku 41.169,80€, predvsem zaradi vloženih naporov pri pridobivanju dodatnih »ne-proračunskih« sredstev in izvajanjem varčevalnih ukrepov na vseh področjih poslovanja. Delovna mesta bomo lahko ohranili le s povečanjem prihodkov in obvladovanjem stroškov oz. odhodkov. Ohranitev delovnih mest pa je osnova, da bomo lahko tudi v bodoče uporabnikom nudili potrebne kakovostne storitve.

Direktor:

Branimir Radikon, dipl.ekon., ing.agr.

Nova Gorica, 20. 2. 2019

Računovodsko poročilo o poslovanju v letu 2018

Računovodski izkazi s pojasnili

Bilanca stanja na dan 31.12.2018 (v €)				
Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	1.293.931	1.338.844
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	241.377	238.447
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	220.560	210.537
02	NEPREMIČNINE	004	1.704.727	1.696.839
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	755.611	714.976
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	3.378.476	3.456.391
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.056.899	3.129.741
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	2.421	2.421
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	1.079.259	1.126.116
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	193	156
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	555.476	601.299
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	154.249	181.021
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	391	838
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	221.999	290.644
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	13.876	12.517
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	133.075	39.641
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	406.355	321.665
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	5.898	10.332
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	246.065	164.903
34	PROIZVODI	028	75.871	73.119
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	78.521	73.311
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	2.779.545	2.786.625
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	1.662	48.014
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	351.242	352.415
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN	035	7.690	4.831

VARŠČINE				
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	197.891	188.783
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	81.562	89.931
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	49.424	57.185
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	11.002	7.436
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	3.673	4.249
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	2.428.303	2.434.210
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	1.982.273	2.029.049
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	446.030	405.161
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	2.779.545	2.786.625
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	1.662	48.014

1. Pojasnila k BILANCI STANJA na dan 31.12.2018

SREDSTVA

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Nabavna vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša na dan 31.12.2018 241.377€ (dolgoročni najem prostorov, računalniški programi) in se je povečala za 2.930€ zaradi nakupa računalniških programov. Popravki vrednosti znašajo 220.560€ in so večji od lanskoletnih zaradi amortizacije za 10.953€. Sedanja vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev znaša 20.817€ in je nižja od lanskoletne sedanje vrednosti za 7.093€ zaradi amortizacije 2018.

Opredmetena osnovna sredstva

Nepremičnine

Nabavna vrednost nepremičnin 31.12.2018 znaša 1.704.727€ in se je v letu 2018 povečala za 7.888€ zaradi dokončanja investicije v prostore mlečnega laboratorija in vzrejališča. V poslovnih knjigah zavoda so na dan 31.12.2018 knjižene naslednje nepremičnine:

Stavbno zemljišče upravna stavba	6.400 m ²
Stavbno zemljišče ob stari kmetijski šoli	1.569 m ²
Kmetijsko zemljišče Drevesnica	3.786 m ²
Kmetijsko zemljišče Sadjarski center	4.443 m ²

Kmetijsko zemljišče ob stari kmetijski šoli	685 m ²
Upravna stavba	573 m ²
Vzrejališče	1.457 m ²
Stara kmetijska šola	243 m ²
Objekt Bilje	1.292 m ²
Lopa mini Vinska klet STS Vrhpolje	

Odpisana vrednost nepremičnin znaša 755.611€ in je od lanskoletne na ta dan višja za 40.635€ zaradi redne letne amortizacije nepremičnin. Sedanja vrednost nepremičnin na dan 31.12.2018 znaša 949.116€.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2018 znaša 3.378.476€ in se je v letu 2018 zmanjšala za 77.915€ zaradi odpisov zastarele in poškodovane opreme ter drugih opredmetenih osnovnih sredstev za 204.993€ in povečala za 127.078€ zaradi nabav novih osnovnih sredstev. Odpisana vrednost opreme znaša 3.056.899€ in se je glede na stanje na dan 31.12.2017 zmanjšala za 72.842€. Sprememba izhaja iz redne letne amortizacije osnovnih sredstev in iz odpisov le-teh. Oprema je odpisana 90,5%.

Dolgoročne finančne naložbe znašajo na dan 31.12.2018 2.421€ in so se glede na stanje na dan 31.12.2017 niso spremenile. Dolgoročne finančne naložbe predstavljajo delnice Deželne Banke Slovenije, d.d. ter vložek v Inštitut za kontrolo in certifikacijo.

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (v €)											
Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	5.354.044	4.055.254	173.676	10.869	207.093	205.758	172.705	1.287.557	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	81.595	81.595	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	156.853	128.943	3.860	0	931	931	10.953	20.817	0	0
D. Zemljišča	704	270.082	0	0	0	0	0	0	270.082	0	0
E. Zgradbe	705	1.391.327	714.975	42.738	0	1.169	1.000	41.635	677.286	0	0
F. Oprema	706	2.728.604	2.517.476	114.124	10.869	153.274	153.274	70.384	243.999	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	725.583	612.265	12.954	0	51.719	50.553	49.733	75.373	0	0

Iz prikaza stanja in gibanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev je razvidno, da je Zavod poslovno leto 2018 pričel z 1.298.790€ neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi po sedanji vrednosti, na dan 31.12.2018 pa je Zavod upravljal z 1.287.557€ sredstvi. Osnovna sredstva so se zmanjšala za 1% oziroma 11.233€ v glavnem zaradi amortizacije leta 2018, ki je preseгла za prikazani znesek novo kupljena osnovna sredstva.

V letu 2018 je Zavod odpisal za 207.093€ osnovnih sredstev in drobnega inventarja po nabavni vrednosti. Med letom 2018 so znašali odpisi 149.855€, ob inventuri pa 57.238€ v glavnem zaradi zastarelosti in poškodovanosti. Glavnino zneska predstavljajo odpisi pokvarjene in zastarele laboratorijske opreme, prodaja winscana, prenos črede IGO v oskrbo rejcem po preteku petletnega obdobja od zaključka projekta, vračilo nasadov v Stari Gori na Sklad kmetijskih zemljišč, odpis enega osebnega vozila, odpis agrometereoloških postaj, računalniške in druge zastarele in pokvarjene opreme.

Amortizacija je v letu 2018 znašala 172.705,29€, 92.428,11€ smo jo pokrili v breme namenskih znanih finančnih virov, razliko 80.277,18€ pa v breme tekočega rezultata poslovanja.

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (v €)											
Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	2.420	0	0	0	0	0	2.420	0	2.420	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	334	0	0	0	0	0	334	0	334	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	334	0	0	0	0	0	334	0	334	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	2.086	0	0	0	0	0	2.086	0	2.086	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	2.086	0	0	0	0	0	2.086	0	2.086	0

Iz prikaza stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb je razvidno, da zavod v letu 2018 glede na leto 2017 ni spreminjal višine dolgoročnih finančnih naložb.

KRATKOROČNA SREDSTVA

Kratkoročna sredstva predstavljajo v strukturi sredstev 53% sredstev in so se v primerjavi s preteklim letom za 37.833€ večja.

Denarna sredstva so v blagajni in na transakcijskem računu zavoda pri Banki Slovenije in na dan 31.12.2018 znašajo 555.669€. Glede na dan 31.12.2017 so se denarna sredstva zmanjšala za 45.786€. Denarna sredstva so se zmanjšala iz razlogov, ki so razvidni iz izkaza bilance stanja in izkaza denarnega toka.

Terjatve do kupcev

Na dan 31.12.2018 je stanje odprtih terjatev po kontih naslednje (v €):

konto	kupci	31.12.2018	Valuta do 31.10.2018	Valuta do 31.12.2018	Valuta v 2019	Skupaj neplačano
1200-1210	Kupci v državi in tujini	174.701,70	25.272,25	83.439,41	65.990,04	174.701,70
1290	Popravek vrednosti	-20.452,36				-20.452,36
1400	KGZS, MKGP	201.832,25		295,81	201.536,44	201.832,25
1401-1410	Drugi posredni uporabniki, proračuna, občine	2.554,77			2.554,77	2.554,77
1420	Posred. pror. upor	17.612,14	44,35	2.888,46	14.679,33	17.612,14

Popravki vrednosti so formirani na osnovi pravilnika o računovodstvu in sicer za terjatve za katere je na dan 31.12.2018 poteklo več kot 60 dni od zapadlosti in do dneva sestave obračuna še niso bili plačani. To pravilo se ne uporablja za terjatve do mednarodnih institucij za projekte. Preko instituta izvršilnega predloga ali sodne pravde se trenutno rešuje za 18.368,65€ terjatev. Vseh terjatev na dan 31.12.2018 je za 95.417€ manj kot lani ob istem času predvsem na hitrejšega poravnavanja terjatev s strani proračunskih uporabnikov in kupcev.

Dani predujmi in varščine znašajo na dan 31.12.2018 391€, in predstavljajo predplačila dobaviteljem za obratna sredstva.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 13.876,31€ in jih sestavljajo terjatve do (v €):

terjatve do ZZSZ za ref. plač	8.360,71
terjatve za vstopni DDV	2.988,97
terjatve do zaposlenih	1.419,29
razne terjatve	797,34
terjatve do zavarovalnice	410,00

Aktivne časovne razmejitve znašajo na dan 31.12.2018 133.075,00€ in predstavljajo (v €):

Prihodke PRP MKGP (Individualna svetovanja KOPOP in EK)	120.600,21
Darilni boni	650,00
DDV v prejetih predujmih	224,91
Zahtevki za subvencije v kmetijstvu	11.599,88

Zaloge: Vrednost vseh zalog na dan 31.12. 2018 znaša 406.355,01€ ali 14,6% vseh sredstev.

Material: zalogo predstavljajo ušesne številke namenjene tiskanju in ušesne številke namenjene porabi kontrolorjev. Vrednost številke na zalogi je 5.897,61€ vrednotenih po nabavni ceni.

Trgovsko blago sestavlja zaloga ušesnih številke namenjenih prodaji v vrednosti 30.885,04€, zaloge pripomočkov za sirarstvo v vrednosti 26.202,42€, bikovskega semena v vrednosti 11.186,61€ in zaloga sadik v vrednosti 10.246,83€. Zaloge vrednotimo po povprečnih nabavnih cenah.

Nedokončana proizvodnja spremljamo v drevesnici za sadike in v vzrejališču za bibe. Zalogo vrednotimo po proizvodjalnih stroških. Vrednost nedokončane proizvodnje sadik je 94.772,96€, bikov pa 151.291,90€

Proizvode predstavljalo sadike v prodajalni in skupnem znesku 75.871,64€.

Pri Letnem popisu zalog so bila zaznana le manjša odstopanja dejanskih od knjižnih količin tako, da se bo svetu zavoda predlagalo, da se te razlike pokrijejo v breme in dobro zavoda.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti predstavljajo 12,6% vseh virov sredstev, kar je v primerjavi z dnem 31.12.2017 praktično enako.

Prejeti predujmi znašajo 7.690,03€ in predstavljajo prejeta predplačila in preplačila kupcev za blago in storitve zavoda.

Obveznosti do zaposlenih predstavljajo obveznost za obračunano plačo in povračila stroškov delavcem za december 2018. Skupni znesek teh obveznosti je 197.890,93€. Obveznosti do delavcev predstavljajo 56% kratkoročnih obveznosti.

Obveznosti do dobaviteljev je za 81.562,49€. Zmanjšale so se vse vrste obveznosti do dobaviteljev (v €).

konto	vsebina	1.1.2018	31.12.2018
2200	Domači dob za OS	17.857,55	5.321,09
2201	Domači dob za obr. sred	66.680,50	56.836,47
2210	Dobavit iz EU	15.236,95	9.560,90
	Skupaj	89.930,97	81.562,49

Pri dobaviteljih za osnova sredstva so prikazani računi z zapadlostjo v mesecu januarju 2018. Pri dobaviteljih iz Evropske skupnosti je zapadlih neplačanih računov za 212,50€ zaradi neizpolnitve dogovorjene obveznosti s strani dobavitelja. Pri domačih dobaviteljih je neplačanih računov z zapadlostjo do 31.12.2018 4.870,08€, ker so bili računi dostavljeni v Oddelek finance in računovodstvo z zamudo oziroma še niso bile poknjžene kompenzacije. Vsi ti neplačani računi so bili poravnani v mesecu januarju 2019, za en račun pa se čaka še dobropis dobavitelja.

Druge kratkoročne obveznosti znašajo 49.423,81€ in predstavljajo (v €):

obveznost za prispevke delodajalca , obračunane v decembru in plačane januarju	29.342,14
obveznost za DDV v višini	11.097,91
obveznost za odtegljaje od plač	6.360,57
obveznosti za podjemne pogodbe	2.555,59
obveznost za davek pravnih oseb	67,60

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN znašajo na dan 31.12.2018 11.002,08€ in sicer: Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna znašajo 10.795,74€, obveznosti so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2019 in bile tudi poravnane na dan zapadlosti ter kratkoročne obveznosti do občin v višini 206,34. Obveznosti so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2019 in bile tudi poravnane na dan zapadlosti.

Obveznosti iz financiranja imajo koncem leta saldo 0. Zavod je v letu 2018 pri poslovni banki najel revolving posojilo, ki pa ga zaradi zadostne likvidnosti ni uporabil.

Pasivne časovne razmejitve znašajo na dan 31.12.2018 3.672,78€ in so sestavljene iz (v €):

obveznosti za izdane darilne bone	650,00
nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	1.883,46
prejetih sredstev KIS-a za PCO	1.139,32

Razmejitve predstavljajo uravnavanje prihodkov in odhodkov v obračunskem obdobju glede na dejansko dogajanje in se bodo v naslednjem letu izničile.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri sredstev znašajo na dan 31.12.2018 2.428.303,59€ in so za 5.906,08€ manjši kot na isti dan lanskega leta. Zmanjšanje izhaja iz (v €):

Pridobljenih namenskih sredstev za investicije v letu v skupnem znesku	+ 46.929,00
Zmanjšanje za amortizacijo iz namenskih virov	- 92.428,11
Zmanjšanje za odpise drobnega inventarja in OS iz namenskih virov	- 1.576,77
Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2018	+ 41.169,80

Rezultat poslovanja-presežek prihodkov znaša 446.030,75€. V tem rezultatu je vključen tudi rezultat leta 2018 v višini **41.169,80€ presežka prihodkov nad odhodki. Vodstvo zavoda bo svetu zavoda predlagalo, da se celoten rezultat zavoda iz leta 2018 in predhodnih let, torej 446.030,75€ presežka prihodkov nad odhodki , nameni za investicijsko dejavnost zavoda in pokrivanje morebitnih presežkov odhodkov nad prihodkov naslednjih letih.**

Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in pripadajoči presežek prihodkov nad odhodki s strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na dan 31.12.2018 znašajo 2.404.081,86€ in so za 6.406,92€ manjša kot na dan 31.12.2017 zaradi zgoraj navedenih razlogov.

Konti izven bilančne evidence izkazujejo 1.661,93€ sredstev in obveznosti katera so: Sredstva in obveznosti za zakupljeno zemljišče od Sklada RS za kmetijska zemljišča 1.661,93€

Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov od 01.01.2018 - 31.12.2018 (v €)				
Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	4.193.244	3.946.119
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	3.346.404	3.190.851
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	87.041	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	47.266
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	759.799	802.534
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	114	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	51.131	110.589
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	13.408	22.567
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	10.000	14.500
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	3.408	8.067
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	4.257.897	4.079.275
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.364.765	1.281.314
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	285.053	287.267
460	STROŠKI MATERIALA	873	446.469	378.541
461	STROŠKI STORITEV	874	633.243	615.506
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.748.653	2.653.929
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.124.959	2.074.909
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	342.683	334.627
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	281.011	244.393
462	G) AMORTIZACIJA	879	80.277	85.267
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	5.538	7.901
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	67	82
468	L) DRUGI ODHODKI	883	14.301	12.162
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	3.058	1.813
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	3.058	1.813
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	4.216.659	4.042.468
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	41.238	36.807
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	68	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	41.170	36.807
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	98	97
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV Z VKLJUČENIM FINANČNIM NAČRTOM 2018

Naziv podskupine kontov	Plan 2018	Realizacija 2018	Realizacija 2017	Indeks R18/P18	Indeks 18/17
CELOTNI PRIHODKI	4.176.530,50	4.257.896,81	4.079.275,12	101,95	104,38
PRIHODKI OD POSLOVANJA	4.127.463,11	4.193.243,32	3.946.119,31	101,59	106,26
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.895.325,94	1.953.197,66	1.786.401,56	103,05	109,34
Proračun (državni)	2.232.137,17	2.240.045,66	2.159.717,75	100,35	103,72
FINANČNI PRIHODKI		114,40			
IZREDNI PRIHODKI	33.866,22	51.131,33	125.089,41	150,98	40,88
PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI	15.201,17	13.407,76	8.066,40	88,20	166,22
CELOTNI ODHODKI	4.176.510,32	4.216.727,01	4.042.468,08	100,96	104,31
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	1.005.900,08	1.079.712,03	994.047,08	107,34	108,62
Stroški materiala	383.104,94	446.469,08	378.541,57	116,54	117,94
Stroški storitev	622.795,14	633.242,95	615.505,51	101,68	102,88
STROŠKI DELA	2.755.594,22	2.748.653,21	2.653.928,52	99,75	103,57
Plače	2.165.595,95	2.124.958,57	2.074.909,28	98,12	102,41
Prispevki na plače	348.187,74	342.683,28	334.627,20	98,42	102,41
Regres za LD	76.257,04	84.784,45	76.329,69	111,18	111,08
Povračila stroškov delavcem	145.628,09	154.078,68	150.103,59	105,80	102,65
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	19.925,40	42.148,23	17.958,76	211,53	234,69
AMORTIZACIJA	88.311,45	80.277,18	85.266,79	90,90	94,15
DAVEK OD DOHODKA		67,60			
DRUGI STROŠKI	302.866,73	290.590,45	295.167,86	95,95	98,45
FINANČNI ODHODKI	51,30	67,54	82,31	131,66	82,06
DRUGI ODHODKI	5.501,20	14.300,87	12.162,44	259,96	117,58
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	18.285,34	3.058,13	1.813,08		168,67
PRESEŽEK PRIHODKOV	20,18	41.169,80	36.807,04	204.012,88	111,85
PRESEŽEK ODHODKOV					

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov**ANALIZA PRIHODKOV**

Celotni prihodki doseženi v letu 2018 so znašali 4.257.896,81€ in so bili za 4,38% višji od doseženih v letu 2017 in 1,95% višji od načrtovanih.

Višji prihodki glede na lansko leto je rezultat seštevka višjih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev ter trgovskega blaga ter večjih prihodkov iz proračuna. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev in trgovskega blaga so večji za 9,49% zaradi večje prodaje sadik sadnega drevja in izvedenih individualnih svetovanj. Prihodki iz proračuna so se v letu 2018 povečali za 3,72% glede na leto 2017 oziroma za 80.327,91.

Neplačani prihodki znašajo 509.323€ (stanje terjatev, ki so izkazane kot prihodek tekočega leta). V celotnem prihodku predstavljajo 12,0%, kar pomeni, da se plačila realizirajo v 44-ih dnevih. V letu 2019 bo treba tako kot v prejšnjih letih enako dosledno izvajati Navodilo o izterjavi neplačanih računov in zahtevkov, ki jih je sprejel direktor zavoda, v katerih so določeni postopki izterjave neplačanih računov.

Prihodki iz poslovanja predstavljajo 98,48% celotnih prihodkov, prevrednotovalni prihodki in drugi prihodki pa 1,52% celotnih prihodkov. Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Struktura prihodkov iz poslovanja je bila naslednja: javna služba 55,7%, lastna dejavnost (prihodki pridobljeni na trgu) 44,3%. Navedena delitev javne službe in lastne dejavnosti je prikazana v skladu z Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur.l.RS 68/09).

Drugi prihodki so v letu 2018 znašali 51.131,33€, od tega odškodnine zavarovalnic za uničena ali poškodovana sredstva zavoda 19.566,72€, prihodki med stroškovnimi mesti zavoda znašajo 21.493,82€, ter raznih drugih prihodkov v znesku 10.070,79€ (viški popisa zalog, plačila zaračunanih izdelav opominov za nepravočasna plačila terjatev, izterjani sodni stroški ter druge izredne in neobičajne postavke). Prevrednotovalni prihodki znašajo 13.407,76€ in predstavljajo unovčene terjatve, za katere smo v letu 2017 oblikovali popravek vrednosti ter prihodki od prodanega osnovnega sredstva. Finančni prihodki znašajo 114,40€ in predstavljajo dividende Deželne banke Slovenije.

ODHODKI					
Naziv Konta	Plan 2018	Realizacija 2018	Realizacija 2017	Indeks R18/P18	Indeks R18/R17
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	383.104,94	446.469,08	378.541,57	116,54	117,94
Stroški materiala	224.078,86	256.251,26	223.207,17	114,36	114,80
Stroški energije	60.578,79	70.503,66	60.331,28	116,38	116,86
Nadomestni deli za OS	32.363,40	36.373,38	31.833,18	112,39	114,26
Odpisi DI in embalaže	5.920,40	14.514,72	5.970,47	245,16	243,11
Stroški strokovne literature	6.716,17	2.401,42	5.774,33	35,76	41,59
Pisarniški material	16.230,16	19.376,51	13.965,18	119,39	138,75
Drugi stroški materiala	37.217,16	47.048,13	37.459,96	126,42	125,60
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	622.795,14	633.242,95	615.505,51	101,68	102,88
Stroški stor. opravljanja dejavnosti	195.099,82	213.490,01	196.473,80	109,43	108,66
Stroški tek.vzdrževanja	61.218,16	68.941,48	72.953,03	112,62	94,50
Stroški najemnin	72.750,16	78.832,18	73.287,53	108,36	107,57
Stroški varovanja	11.917,20	8.685,05	11.827,25	72,88	73,43
Stroški zavarov. in plačil. prometa	34.714,70	28.689,09	30.814,15	82,64	93,10
Stroški intelektualnih storitev	11.950,14	8.987,15	10.766,26	75,21	83,48
Stroški komunalnih storitev	14.620,14	18.968,89	16.119,33	129,74	117,68
Stroški v zvezi z delom	69.650,16	69.249,68	68.175,11	99,43	101,58
Stroški storitev fizičnih oseb	105.517,90	104.680,92	105.148,34	99,21	99,56
Reprezentanca	11.388,13	14.357,89	11.165,16	126,08	128,60
Stroški drugih storitev	33.968,63	18.360,61	18.775,55	54,05	97,79
AMORTIZACIJA	88.311,45	80.277,18	85.266,79	90,90	94,15
SKUPAJ STROŠKI DELA	2.755.594,22	2.748.653,21	2.653.928,52	99,75	103,57
Plače	2.165.595,95	2.124.958,57	2.074.909,28	98,12	102,41
Prispevki na plače	348.187,74	342.683,28	334.627,20	98,42	102,41
Regres za Letni dopust	76.257,04	84.784,45	76.329,69	111,18	111,08
Povračila stroškov delavcev	145.628,09	154.078,68	150.103,59	105,80	102,65
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	19.925,40	42.148,23	17.958,76	211,53	234,69
DRUGI STROŠKI	302.866,73	290.590,45	295.167,86	95,95	98,45
DAVEK OD DOHODKA		67,60			
ODHODKI FINANCIRANJA	51,30	67,54	82,31	131,66	82,06
IZREDNI ODHODKI	5.501,20	14.300,87	12.162,44	259,96	117,58
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	18.285,34	3.058,13	1.813,08		168,67
SKUPAJ	4.176.510,32	4.216.727,01	4.042.468,08	100,96	104,31

ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki znašajo 4.216.727,01€, od tega odhodki iz poslovanja 4.199.232,87€, finančni odhodki 67,54€, drugi odhodki 14.300,87€ ter prevrednotovalni odhodki 3.058,13€ ter davek od dohodka 67,60€. V primerjavi z doseženimi odhodki v preteklem letu so odhodki višji za 4,31%, v primerjavi z načrtovanimi pa za 0,96%.

Odhodki iz poslovanja so znašali 4.199.232,87€. Nastali so pri izvajanju javne službe in tržne dejavnosti in so po glavnih postavkah naslednji:

Stroški materiala so v letu 2018 znašali 446.469,08€ in so bili za 17,94% višji kot v letu 2017 in za 16,54% večji od načrtovanih za leto 2018.

Največje absolutno povišanje kažejo stroški vhlavljenih telet v vzrejališču, ki so se povečali glede na predhodno leto za 25.883€ zaradi večjega števila kupljenih telet v letu 2018 napram letu 2017. Drugo največje povečanje kažejo stroški energije, ki so se povečali za 10.172€ iz naslova kuriva za ogrevanje in pogonskih goriv. Nadalje so se povečali stroški di in embalaže za 8.544€, stroški nadomestnih delov za OS 4.540€, stroški pisarniškega material za 5.411€ ter drugi stroški za 9.588€(pomožni materiali, zaščitna sredstva in drugi material). Zmanjšali pa so se stroški strokovne literature za 3.373€.

Stroški storitev so v letu 2018 znašali 633.242,95€ in so bili za 17.737,44€ oziroma za 2,88% večji kot v letu 2017 in za 1,68% večji kot v načrtu za leto 2018.

Glede na predhodno leto so se povečali stroški pri opravljanju dejavnosti za 17.016,21€, ki so se povečali zaradi novih strokovnih nalogah v sadjarstvu in vinogradništvu, stroški najemnin so se povečali za 5.545€, stroški komunalnih storitev so se povečali za 2.850€ ter stroški v zvezi z delom za 1.074€ ter reprezentanca za 3.193€. Večina ostalih stroškov storitev pa se je znižala. Tako so se znižali stroški zavarovanj in plačilnih storitev za 2.125€, stroški intelektualnih storitev za 1.779€, stroški tekočega vzdrževanja OS za 4.011€, stroški varstva pri delu za 3.142€, stroški storitev fizičnih oseb za 467€ ter drugi stroški storitev za 415€.

Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2018 v breme odhodkov zavoda znaša 80.277,18€ in je za 5,85% nižja kot v letu 2017 ter 9,1% nižja od načrtovane. Amortizacija v breme poslovanja je v letu 2018 nižja od leta poprej zaradi manjše amortizacije za 15.927€ ter zaradi za 10.937€ nižjega pokrivanja amortizacijskih stroškov v breme znanih virov, zaradi od pisanosti opreme kupljene iz evropskih in drugih domačih projektov.

Stroški dela v letu 2018 znašajo 2.748.653,21€ in so za 3,57% oziroma za 94.725,69€ večji kot v letu 2017 ter za 0,25% nižji kot načrtovani za leto 2018. Stroški dela predstavljajo 65,18% vseh odhodkov zavoda. V letu 2018 se je na novo zaposlilo šest zaposlenih, ki so nadomestil štiri zaposlene. V letu 2018 je na zavodu na podlagi ur v breme zavoda bilo zaposlenih 98, v letu 2017 pa 97 zaposlenih. Povečanje bruto plač v breme zavoda je znašalo 50.049€ (povečanje zaradi napredovanj, odprave plačnih anomalij do 26.plačnega razreda z julijem 2017,povečanje delovne dobe, izplačil povečanega obsega del, manj bolniških nadomestil v breme ZZS), prispevki na plače so se povečali za 8.056,08€, povečanje kolektivnega zavarovanja je povečalo stroške dela za 24.189,47€, regres za letni dopust za 8.454,76€. Povračila stroškov delavcem (prehrana na delu, prevoz na delo, jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi) pa za 3.975,09€.

Drugi stroški, ki predstavljajo nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga, vplačila zavoda v Sklad RS za zaposlovanje invalidov, nagrade dijakom in študentom za praktično delo so se zmanjšali za 1,55% oziroma za 4.577€ napram letu 2017 ter bili višji za 4,05% glede na načrt leta 2018. V letu 2018 je bilo po nabavni vrednosti prodanih več sirarskih pripomočkov, upadla pa je prodaja ušesnih znamk in bikovskega semena. V letu 2018 je moral zavod zaradi neizpolnjenosti kvote delovnih invalidov v republiški sklad za zaposlovanje invalidov vplačati 4.7120€. Zavod je v letu 2018 izplačeval predpisane nagrade dijakom in študentom za praktično delo v zavodu, kar je znašalo 818€.

Finančni odhodki so v letu 2017 znašali 67,54€. Finančne odhodke predstavljajo zamudne obresti izplačane dobavitelju.

Drugi odhodki v letu 2018 znašajo 14.300,87€ in so za 2.138€ višji kot v letu poprej in za 159,96% višji od načrtovanih za leto 2018.

Odhodki so višji zaradi višjih odhodkov iz preteklih let, ki predstavljajo predvsem nepriznane stroške pri sodelovanju pri mednarodnih projektih v preteklih letih. Odhodki iz preteklih let znašajo 8.396,97€, drugi odhodki 4.568,20€ ter sedanja vrednost prodanih in odpisanih osnovnih sredstev 1.336€.

Prevrednotovalni odhodki: V letu 2018 je bilo oblikovanih za 3.058,13€ popravkov vrednosti terjatev, ki so bile v času sestavitve tega poročila neplačani in zapadli že več kot 60 dni, torej do 31.10.2018. Oblikovani popravek se je v letu 2018 povečal za 1.245,05€.

Razlika med prihodki in odhodki izkazuje presežek prihodkov v skupnem znesku 41.169,80€. Zavod je v letu 2018 dosegel presežek prihodkov nad odhodki pri opravljanju lastnih, tržnih dejavnosti zavoda.

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 01.01.2018 - 31.12.2018 (v €)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572		179.088
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	45.786	

Iz izkaza je razvidno, da se v letu 2018 nismo zadolževali. Zmanjšanje sredstev na transakcijskem računu na dan 31.12.2018 glede na dan 31.12.2017 znaša 45.876€.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 01.01.2018 - 31.12.2018 (v €)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Znesek-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Znesek-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	3.316.408	876.836
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.030.231	316.173
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	25.024	62.017
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	261.153	498.646
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	114
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	27.406	23.725
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	2.326	11.082
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	10.000
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	2.326	1.082
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	3.346.140	911.757
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.039.627	325.138

del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	197.888	87.165
460	STROŠKI MATERIALA	673	341.163	105.306
461	STROŠKI STORITEV	674	500.576	132.667
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	2.343.405	405.248
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.815.345	309.614
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	292.966	49.717
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	235.094	45.917
462	G) AMORTIZACIJA	679	24.970	55.307
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	4.386	1.152
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	67	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	10.148	4.153
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	2.020	1.038
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	2.020	1.038
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	3.424.623	792.036
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	119.721
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	78.483	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	68
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	119.653
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	78.483	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

PRIHODKI PO VRSTAH DEJAVNOSTI Z VKLJUČENIM FINAČNIM NAČRTOM 2018

	VRSTA PRIHODKA	Plan 2018	Realizacija 2018	Realizacija 2017	Indeks R18/P18	Indeks R18/R17
	JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	1.450.754,01	1.469.918,29	1.373.726,83	101,32	107,00
131710	Javna služba kmetijskega svetovanja	1.069.583,07	1.069.581,23	1.008.525,25	100,00	106,05
	Izpolnjevanje in kontrola obrazcev	150.979,61	139.407,79	148.056,82	92,34	94,16
	Ostali prihodki - projekti	189.892,94	120.742,54	190.724,23	63,58	63,31
	PRP	40.298,39	140.186,73	26.420,53	347,87	530,60
	JAVNA SLUŽBA ŽIVINOREJA	1.115.415,87	1.118.247,67	1.106.523,35	100,25	101,06
540610	Strokovne naloge v živin. proizvodnji	530.104,04	530.103,06	509.126,81	100,00	104,12
130029	Identif. in reg. govedi - država	1.372,14	1.129,81	1.251,21	82,34	90,30
	Zrejališče plemenskih bikov	154.748,46	167.692,39	168.652,83	108,36	99,43
	Identif. in reg. živali	210.850,00	176.400,96	198.757,04	83,66	88,75
	Laboratorij	145.761,09	163.046,64	151.157,02	111,86	107,87
	Drugi prihodki živinorejske službe	72.580,14	79.874,81	77.578,44	110,05	102,96
	SADJARSKO VINOGRADNIŠKI CENTRI	454.581,31	450.302,63	386.124,61	99,06	116,62
143010	Sadjarski centri	145.709,98	145.709,98	133.296,56	100,00	109,31
140026	Oljarski centri	0,00		82.164,18		0,00
143010	Selekc. trsničarsko središče	126.640,14	126.640,14	96.335,71	100,00	131,46
	Centri - lastna dejavnost	146.937,00	139.958,38	74.328,16	95,25	188,30
142910	Strokovne naloge v rastlinski proizvodnji/sadjarstvo in vinogradništvo)	35.294,19	37.994,13			
	VARSTVO RASTLIN	298.411,79	334.870,92	284.793,41	112,22	117,58
140028	Nacionalni akcijski načrt - FFS			30.302,15		0,00
130050	Analiza vzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci		2.000,00	1.999,98		100,00
130053	Javna služba zdravstvenega varstva rastlin	78.098,00	85.101,07	52.440,87	108,97	162,28
130036	Javna pooblastila zdravstvenega varstva rastlin	88.300,00	88.240,92	87.282,29	99,93	101,10
180040	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-EU	55.797,46	55.797,26	35.002,45	100,00	159,41
180041	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20-SLO	18.599,15	18.599,09	11.667,48	100,00	159,41
130033	FFS	43.000,00	42.996,86	42.969,40	99,99	100,06
	Varstvo rastlin - lastna dejavnost	14.617,18	42.135,72	23.128,79	288,26	182,18
	AGŽL	39.639,00	36.152,11	67.353,41	91,20	53,68
142910	Spremljanje dozorevanja grozdja	31.739,00	31.739,00	63.478,00	100,00	50,00
142910	Kontrola kakovosti grozdja za vrhunska vina	7.900,00	4.413,11	3.875,41	55,86	113,87
	LASTNA DEJAVNOST - TRG	768.661,13	783.751,70	727.597,70	101,96	107,72
	Pogodbe z občinami		4.086,95	4.282,85		95,43
	KIS	6.730,00	9.008,42	11.547,34	133,85	78,01
	Območne enote	450,16	402,57	755,66	89,43	53,27
	Vodenje DDV za kmete	4.927,90	3.374,60	7.512,32	68,48	44,92
	Knjigovodstvo in davčno svetovanje	34.815,60	35.101,43	34.433,59	100,82	101,94
	FADN	500,00	461,00	504,00	92,20	91,47
	Drevesnica	551.890,68	560.288,26	508.044,11	101,52	110,28
	Najemnine in drugo	2.031,60	2.031,60	2.031,60	100,00	100,00

Agroživilski laboratorij	167.315,19	168.996,87	158.486,23	101,01	106,63
FINANČNI PRIHODKI		114,40			
IZREDNI PRIHODKI	33.866,22	51.131,33	125.089,41	150,98	40,88
PREVERDNOVOTALNI PRIHODKI	15.201,17	13.407,76	8.066,40	88,20	166,22
SKUPAJ PRIHODKI	4.176.530,50	4.257.896,81	4.079.275,12	101,95	104,38

Pojasnila k IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti je narejen v skladu z 23. členom pravilnika o letnih poročilih. V tem izkazu podatke o dejavnostih zavoda razvrstimo po vrstah dejavnosti in sicer dejavnosti, ki jih zavod opravlja kot javno službo in tržno dejavnost. Kot kriterij delitve na javno in tržno dejavnost je zavod uporabil pri prihodkih sodila, ki jih je opredelilo resorno ministrstvo pri pripravi finančnih načrtov in letnih poročilih zavodov, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Prihodki iz izvajanja javne službe so sledeči:

Preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije se financirajo dejavnosti (v €):

Javna kmetijsko svetovalna služba	PP 131710	1.069.581,23
Strokovne naloge v živinoreji	PP 546010	530.103,06
Identifikacija in registracija živali	PP 130029	1.129,81
Skupaj preko KGZS		1.600.814,10

Iz proračuna ministrstva za kmetijstvo ter o pa smo pridobili sledeča javna sredstva za izvajanje javne službe, na podlagi izdanih zahtevkov:

Oddelek za varstvo rastlin PP(130050,130053,130036,180040,180041,130033)	292.735,20
Sadjarski center Bilje PP 143010 in 142910	166.218,14
Selekcijsko trsničarsko središče PP14301 in 142910	144.126,11
Spremljanje dozorevanja grozdja in ugotavljanje kakovosti grozdja za vrhunsko vino (PP 142910)	36.152,11
Skupaj	639.231,56

Drugi prihodki izvajanja javne službe

Na podlagi pojasnil Ministrstva za kmetijstvo posredovanih preko Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije spadajo med prihodke izvajanja javne službe tudi vsi prihodki prodanih proizvodov in storitev, ki jih sicer plačajo v celoti ali deloma uporabniki storitev, vendar so bile te storitve izvedene v okviru javne službe kmetijskega svetovanja ali javne službe strokovnih nalog v živinoreji. Ti prihodki pa so bili sledeči (v €)

Izpolnjevanje in kontrole obrazcev za plačila v kmetijstvu v okviru Kmetijsko svetovalne službe	139.407,79
Program razvoja podeželja -PRP-ji	140.186,73
Ostali prihodki Kmetijsko svetovalne službe	120.742,54
Vzrejališče plemenskih bikov	167.692,39
Identifikacija in registracija živali	176.400,96
Mlečni laboratorij	163.046,64
Drugi prihodki oddelka živinoreje	79.874,81
Skupaj	987.351,86

Po navodilu resornega ministrstva pa so prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu samo prihodki »Lastne dejavnosti« in lastne dejavnosti centrov in varstva rastlin in so v letu 2018 znašali 965.845,80€. Prihodki »lastne dejavnosti« so bili v letu 2018 za 17% večji kot v predhodnem letu ter za 3,8% večji kot načrtovani za leto 2018 zaradi večje prodaje sadik v Drevesnici v Biljah, več opravljanimi analizami živil v AGŽL ter umestitve delovanja oddelka PCO med lastne dejavnosti centrov.

Rezultati po oddelkih (v €)

NAZIV	PRIHODKI 1-12 2018	ODHODKI 1-12 2018	REZULTAT 1-12 2018
SVETOVALNA SLUŽBA	1.485.248,06	1.514.774,75	-29.526,69
ODDELEK ŽIVINOREJE	1.136.843,67	1.149.647,32	-12.803,65
AGROŽIVLSKI LABORATORIJ	229.059,86	236.507,71	-7.447,85
STS - VRHPOLJE	179.349,52	158.747,29	20.602,23

SADJARSKI CENTER	210.792,57	206.795,29	3.997,28
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN	334.927,14	308.079,24	26.847,90
OLJKARSKI CENTER	74.682,12	71.638,93	3.043,19
DREVESNICA	565.027,34	506.739,33	58.288,01
OSTALO	41.966,53	63.797,15	-21.830,62
<i>SKUPAJ</i>	<i>4.257.896,81</i>	<i>4.216.727,01</i>	<i>41.169,80</i>

Oddelek kmetijskega svetovanja

Proračunsko financiranje oddelka ne pokrije vseh nastalih stroškov oddelka pri izvajanju nalog javne službe, tako da je zaračunavanje del nalog, ki jih izvaja oddelek neposrednim uporabnikom teh storitev ter sodelovanje pri projektih nujen pogoj za nemoteno poslovanje oddelka. V letu 2018 je financer javnih nalog z nakazili iz proračuna in določitvijo pogojev subvencijske kampanje pokrival cca. 79,81% stroškov za izvedbo teh nalog, samih sredstev iz proračuna za financiranje javnih nalog oddelka pa je bilo za cca 70,61%.

Prihodki za izvajanje javne službe kmetijskega svetovanja iz PP 131710 so v letu 2018 znašali 1.069.581,23€, prihodki iz sodelovanja oddelka pri Programu razvoja podeželja pa 140.186,73€. Prihodki »ne proračunske« dejavnosti oddelka so znašali 275.480,10€, od tega 139.407,79€ iz naslova pomoči kmetom pri izpolnjevanju subvencijskih vlog, 136.072,31€ pa so znašali prihodki izvedbe tečajev, predavanj, izobraževanj, izdelave poslovnih načrtov, vodenje fadn knjigovodstva na kmetijah in drugi prihodki. Odhodki oddelka so znašali 1.514.774,75€ in so bili za 0,91% višji kot v letu 2017 zaradi povečanih materialnih stroškov pri izvedbi individualnih svetovanj. 83,75% vseh odhodkov predstavljajo stroški dela, stroški storitev 12% ter materialni stroški in drugi odhodki 4,25%. Primanjkljaj oddelka je v letu 2018 znašal 29.526,69€.

Oddelek živinoreje

Oddelek živinoreje je dosegel pozitivni denarni tok, ker je z »ne proračunskimi« prihodki uspel pokriti ves manjko javnega financiranja. Oddelek je v letu 2018 pridobil iz PP 540610 530.103,06€ ter 1.129,81€ iz PP 130029, »ne proračunski prihodki pa so znašali 605.611 € oziroma kar 53% vseh prihodkov oddelka. Oddelek je tako skupaj ustvaril 1.136.843,67€ prihodkov, ki so zadoščali za pokritje vseh odhodkov oddelka razen dela amortizacije. Prihodki so se glede na leto 2017 povečali za 3.268,68€ o. Proračunski prihodki so se povečali za 20.976,25€, pri ne proračunskih prihodkih pa so se zmanjšali pri prodaji plemenskih bikov za 960€ zaradi manjše prodaje bikov, povečanje prodaje sirarskih pripomočkov in sirišč za 11.890€, zmanjšali so se prihodki od prodaje ušesnih znamk in bikovskega semena.

Odhodki oddelka so v letu 2018 znašali 1.149.647,32€, kar je 3,3% oziroma 37.005€ več kot v letu 2017. Stroški dela so znašali 535.615€ in so se povečali za 12.041€ zaradi napredovanj, zaradi odprave plačnih anomalij do 26. plačnega razreda s 1.7.2017 in povečanja delovne dobe. Stroški storitev so v letu 2018 znašali 156.058€ kar je enako kot v letu 2017. Materialni stroški oddelka so v letu 2018 znašali 235.749€ in so večji glede na predhodno leto za 30.608 € zaradi več vhlavljenih telet v vzrejališče za 25.584 ter nekaterih drugih povišanj. Nabavna vrednost prodanega blaga (ušesne znamke, sirišča in pripomočki za sirarstvo, bikovsko seme) je v letu 2018 znašala 197.888€ in je bila manjša od leta 2017 za 2.606€ zaradi manjše prodaje ušesnih znamk in bikovskega semena. Presežek odhodkov je tako znašal 12.804,€. Amortizacija v breme rezultata je v oddelku v letu 2018 znašala 17.231€, kar pomeni, da je oddelek ustvaril pozitivni denarni tok v letu 2018, predvsem z velikim angažiranjem zaposlenih pri ustvarjanju ne proračunskih-tržnih prihodkov.

Oddelek Sadjarski center Bilje

Sadjarski center v Biljah je dosegel presežek prihodkov v znesku 2.433,49€ zaradi ne proračunskih dejavnosti.

Oddelek Selekcijsko trsničarsko središče Vrhpolje

Oddelek je dosegel za 20.602€ pozitivnega rezultata iz naslova ne proračunskih prihodkov oddelka.

Oddelek Poskusni center za oljarstvo

Oddelek je dosegel pozitivni rezultat v znesku 3.043€.

Oddelek Varstva rastlin

Oddelek varstva rastlin je ustvaril pozitivni rezultat v znesku 26.847€ iz izvajanja tečajev FFS, poskusov s FFS sredstvi, sodelovanja zaposlenih v crp-ovih in drugih projektih.

Oddelek Agroživilski laboratorij

Agroživilski laboratorij je v letu 2018 dosegel 7.448€ presežka odhodkov. Amortizacija v oddelku znaša 14.819€, tako da je oddelke dosegel pozitivni denarni tok v znesku 7.370€ iz naslova več opravljenih analiz in zmanjšanih stroškov dela zaradi prerazporeditev zaposlene v laboratoriju na opravljanje strokovnih nalog v vinogradništvu.

Oddelek Drevesnice v Biljah

Drevesnica v Biljah je v letu 2018 dosegla 58.288€ presežka prihodkov, kar je za 31.646 € slabše kot v letu 2017. Prihodki Drevesnice so se zmanjšali za 11.586€, odhodki pa so povečali za 20.060€.

Pri *ostali dejavnosti*, ki obsega tržno dejavnost finančno rač. službe, delovanje območnih enot ter nepokrite odhodke projektnega oddelka in raziskovalne enote smo dosegli presežek odhodkov v skupni višini 21.831€. Pri tržni dejavnosti finančne računovodske službe smo ustvarili 17.549€ presežka prihodkov nad odhodki kar je 5.011€ slabše kot v letu 2017 zaradi manj opravljenih storitev.

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica je leto 2018 zaključil boljše kot smo predvidevali v Finančnem načrtu za leto 2018 in dosegel presežek prihodkov nad odhodki v skupnem znesku 41.169,80€.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01.01.2018 - 31.12.2018 (v €)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	4.159.016	4.378.761
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	3.394.780	3.497.964
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.450.254	2.546.215
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	2.419.292	2.224.066
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	2.372.363	2.163.697
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	46.929	60.369
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	5.969	4.448
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	5.969	4.448
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	9.131	29.436
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	3.125	18.600
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	6.006	10.836
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	419	15.862	288.265
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+ 428+429+430)	420	944.526	951.749
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	914.787	924.997
del 7102	Prejete obresti	422	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	114	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	19.625	12.252
72	Kapitalski prihodki	425	10.000	14.500
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	764.236	880.797
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	750.619	807.886
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	2.914	2.914
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	10.703	69.997

	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	4.204.802	4.199.673
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	3.461.560	3.522.859
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.010.445	1.995.674
del 4000	Plače in dodatki	440	1.485.313	1.488.729
del 4001	Regres za letni dopust	441	72.225	64.673
del 4002	Povračila in nadomestila	442	328.835	314.123
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	124.072	128.149
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	326.888	306.444
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	160.957	159.611
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	128.948	128.799
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.072	1.026
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.819	1.809
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	34.092	15.199
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	972.074	981.524
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	525.502	517.594
del 4021	Posebni material in storitve	455	28.117	21.395
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	102.366	97.032
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	67.782	62.741
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	61.951	67.410
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	58.054	60.685
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	77.970	67.272
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	50.332	87.395
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	88.701
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	152.153	150.516
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	39.212	8.360
4202	Nakup opreme	473	84.381	66.540
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	3.092	14.354
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	22.049	50.621
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	3.419	10.641
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	743.242	676.814
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	353.521	307.999
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	49.486	43.319
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	340.235	325.496
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	179.088
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	45.786	0

Pojasnila k postavkam IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Skupni prihodki po načelu denarnega toka znašajo v letu 2018 4.159.016€ in so za 5% oziroma 219.745€ manjši kot leta 2017 zaradi zmanjšanja prilivov iz evropskih projektov zaradi zaključka programskega obdobja 2007-2013, povečanih prihodkov iz proračuna in manjših ostalih ne proračunskih prihodkov. Prihodki po načelu denarnega toka so manjši od obračunskih prihodkov v letu 2018 za 98.880€ zaradi neporavnanih terjatev za opravljeno delo na področju individualnih svetovanj v programih razvoja podeželja.

Skupni odhodki po načelu denarnega toka znašajo 4.204.802€ in so za 0,1% oziroma 5.129€ večji kot v letu 2017 zaradi povečanja stroškov dela. Odhodki po načelu denarnega toka so za 11.925 € manjši od obračunanih odhodkov zaradi investicijske dejavnosti zavoda v letu 2018.

Presežek odhodkov po načelu denarnega toka v letu 2018 znaša 45.786€ in je manjši od načrtovanega.

Notranja revizija:

Revizijo finančno računovodskega poslovanja zavoda bo opravila družba M revizija in svetovanje ,d.o.o.. V letu 2018 bodo predmet revidiranja sledeča področja:

1. Letno poročilo 2018
2. Davčno tveganje z vidika davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2018
3. Notranje kontrole na področju obračuna nedokončane proizvodnje
4. Notranje kontrole pri evidentiranju in obračunavanju Davka na dodano vrednost

Zaključek

1. Ostanek presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2018 in preteklih let bodo zavodu omogočili investicijsko dejavnost zavoda.
2. Zavod mora izvajati mednarodne in domače projekte ter povečati tržne prihodke za nemoteno poslovanje zavoda v letu 2019.

Nova Gorica, 20. 2. 2019

Finančnik:
Zorko Kaltnekar, univ.dipl.ing.ekon.

Direktor:
Branimir Radikon, dipl.ekon., ing.agr.